

מורה חדש (ארי קלט)
עתה ימי כתי מסלול...
העורך: י"א א מרסדו האמרי...
המוציא לאור: מורה חדש בע"מ...
פניה מא
פוסט-קופון לר. MARTON ERNO
A szerkesztésért és kiadásért felelős:
S. HON L. E. Z. S. O. - Kiadó: Mizrach
Chadco Ltd. Tel-Aviv. Rechov Hanegev
"Yof Schlesinger" 11 sz. Telefon 3.677

UJ KELET
PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

CHRUSCSEV:

„A közelkeleti fegyverszállítás kölcsönösségen alapul”

A szovjet miniszterelnök párisi nyilatkozata szerint a Nyugat idézi elő a fegyverkezési versenyt - Chruscsev hajlandó atomhatalomnak elismerni Franciaországot

Páris. (UPI, Reuter, IFP.) - Nikita Chruscsev miniszterelnök a pénteken Párisban rendezett sajtókonferencián kijelentette, hogy a Szovjetunió azért szállít fegyvert az arab államoknak, mert nincs más választása. Az egyik újságíró ezt a kérdést terjesztette... „Nem hiszi a miniszterelnök, hogy a szovjet fegyverszállítványok feszültséget okoznak a Közelkeleten?” - Chruscsev így válaszolt: „Franciaország, Anglia és Amerika már régen szállítanak fegyvereket minden országnak, s főleg azoknak, amelyek ellenségesek velünk szemben. Így tehát ez a kölcsönösség kérdése. Nincs más választásunk, minthogy fegyvert küldjünk azoknak az országoknak, amelyek azt tőlünk kérik és amelyek barátságosak velünk szemben. Hivatalos álláspontunk soha sem változott.”

A sajtókonferencia a látogatás harmadik napjának egyik kimagasló eseménye volt. Chruscsev jó hangulatban, feltűnően mérsékelt hangon válaszolt a kérdésekre, illetőleg gyakran kiért az egyenes válasz elől. A békés hangulatához az is hozzájárult, hogy a francia hatóságok gondosan ellenőrizték az újságírók előre beterjesztett kérdéseit és többek közt nem továbbították a Magyarországra vonatkozó kérdéseket, melyek Nikita Chruscsev amerikai látogatása idején dührohamaikat váltották ki a miniszterelnökből.

Nyilatkozatainak leglényegesebb pontja valószínűleg az volt, amellyel a Franciaországnak atomhatalomként való elismeréséről szóló kérdésre válaszolt. „Nagyrabecsüljük Franciaországot és hajlandók vagyunk az atompolitikát érintő kérdésekről közösen tárgyalni Franciaország, Anglia és Amerika megbízottjaival, hogy a béke érdekében rendezzük ezeket a problémákat. Ez a válasz megerősíti a Chruscsev és De Gaulle elnök előző tárgyalásairól kiszivárgott híreket, amelyek szerint Chruscsev kijelentette volna, hogy hajlandó Franciaországot is bevonnai az atomtilalomról tárgyaló konferenciába, de azzal a feltétellel, hogy a franciák lemondanak minden további atomkísérletről.

Francia kormánykörök nyilvánvaló célzattal azt a hírt szivárogtatták ki, hogy Chruscsev látogatása után felelősséget a második francia atombombát, az De Gaulle elnök és Chruscsev között nem jön létre teljes megegyezés az atomkérdésben. A miniszterelnök sajtókonferenciáján még a következő fontosabb kijelentéseket tette: A Szovjetunió számára a csúcskonferencia főcélja az, hogy „megtaláljuk a közös nyelveze-

tet az erők egyensúlyáról szóló teória elitélésére, amely a fegyverkezési verseny egyik főoka.”

A Szovjetunió mind a két Németországgal való békekötés útján akar pontot tenni a világháború befejeztére, de ha ez nem lesz lehetséges, úgy kénytelen külön békét kötni Kelet-Németországgal.

Chruscsev helyesli az algériai kérdésnek De Gaulle tábornok terve, tehát az önrendelkezési jog alapján való megoldását, „de nem azért jöttem ide, hogy Algériáról tárgyaljak.”

„Azt kívánjuk, hogy Franciaország barátai a mi barátaink is legyenek és a mi barátaink Franciaországban is barátot lássanak, mert az orosz közmondás szerint „többet ér 100 barát, mint 100 rubel.”

Chruscsev pénteken látogatást tett Lenin egykori párisi lakásán, majd részt vett a szovjet-francia barátsági liga bankettjén. Itt több ezer főnyi kommunista tömeg várta, élén Maurice Thorez és Jacques Duclos párttitkárokkal. Az „Eljen Chruscsev” és „Eljen a béke” kiáltások láthatólag kellemesen lepték meg a szovjet miniszterelnököt, aki ez-

után igen emelkedett hangulatban volt. Mig Chruscsev sajtókonferenciáján tartózkodott attól, hogy megemlítse Adenauer kancellárt, ebben a körben megismételte figyelmeztetését, hogy a német militarizmus milyen veszélyt jelent Franciaország számára. Politikai körök egyébként megjegyzik, hogy Chruscsev ezirányú kijelentése semmiféle benyomást sem tették De Gaulle elnökre, aki szembeszállt Chruscsev nézetével Németország kérdésében. A barátsági liga bankettjén egyébként Chruscsev kijelentette, hogy véleménye szerint igaza volt Sztálinnak, amikor 1939-ben szerződést kötött Németországgal. Sztálinnak akkor nem volt más kiútja, mert Anglia és Franciaország a Szovjetunió ellen akarták uszítani Hitlert. De Gaulle elnök és Chruscsev eddigi megbeszélései, hivatalos körök szerint, csupán előkészítő tárgyalások (Folytatása a 3-ik oldalról)

Chruscsev ezirányú kijelentése semmiféle benyomást sem tették De Gaulle elnökre, aki szembeszállt Chruscsev nézetével Németország kérdésében.

A barátsági liga bankettjén egyébként Chruscsev kijelentette, hogy véleménye szerint igaza volt Sztálinnak, amikor 1939-ben szerződést kötött Németországgal.

Sztálinnak akkor nem volt más kiútja, mert Anglia és Franciaország a Szovjetunió ellen akarták uszítani Hitlert.

De Gaulle elnök és Chruscsev eddigi megbeszélései, hivatalos körök szerint, csupán előkészítő tárgyalások (Folytatása a 3-ik oldalról)

Amerika újabb kölcsönt nyújtott Egyiptomnak

Egyidőben Damaszkuszban tárgyainak a Szovjetunió nagy kölcsönéről

Kairó. (Reuter). - Az Egyesült Arab Köztársaság gazdasági minisztere és Frederic Reinhardt, az Egyesült Államok új kairói nagykövete tegnap három szerződést írtak alá, amelyek alapján Amerika 16.5 millió egyiptomi font kölcsönt nyújt az EAK-nak. Ezzel 1958 decembere

óta 150 millió dollárra emelkedett a Washington által Nasszernek nyújtott segély.

A kölcsön egy részét az Egyiptomnak szállított terményfelesleg ellenértékéből folyósítják és az összegeket fejlesztési tervekre, valamint dohánynak, olajmagoknak és tengerinek Amerikában való bevásárlására használgatják fel.

Ugyanakkor Damaszkuszban megindultak a tárgyalások a szovjet gazdasági küldöttséggel az orosz technikai és gazdasági segélyről az 1957-ben aláírt szíriai-szovjet egyezmény alapján, amelyet eddig nem hajtottak végre, miután Szíria időközben Egyiptomhoz csatlakozott. A héttagú orosz bizottság felül fogja vizsgálni a szíriai tartományi kormány által beterjesztett tervek és tiszrapos körutak tesz az országban, majd visszatér Kairóba, hogy ott írja alá a végleges megállapodást. A szíriai körök szerint ezen fejlesztési tervek segítségével tíz éven belül meg akarják kettőzni az ország termelését.

Ben Gurion ma számol be a minisztertanácsban külföldi tárgyalásairól

Külön minisztertanács Arán lemondása és a középiskolai tanárok ügyében

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). A kormány ma két minisztertanácsot tart. Az első ülésen Ben Gurion miniszterelnök és hadügyminiszter tájékoztatta a kormány tagjait amerikai és angol tárgyalásai

eredményéről. Kiszivárgott hírek szerint a kormány baloldali tagjai tiltakozásukat fogják kifejezésre juttatni a dr. Adenauer nyugatnémet kancellárral folytatott találkozójáért.

A baloldali miniszterek szerint a németek rehabilitációjának ezen határozott formája még korai volt és ezt nem indokolja a dr. Adenauer által kilátásba helyezett 500 millió dolláros kölcsön sem, amit a bonni kormány, állítólag, tíz év alatt folyósít Izraelnek.

A miniszterelnök külföldi útja egyébként más vonatkozásban is bizonyos mértékű feszültséget idézett elő a kormányban belül. Bennfentesek szerint Golda Meír külügyminiszter személyes sértésnek vette, hogy Ben Gurion külföldi tartózkodása alatt nem tájékoztatta kellőképpen a tárgyalások menetéről. Meír asszony, állítólag, azért nem jelent meg a luddi reptéren D. Ben Gurion fogadásán, jóllehet hivatalosan a külügyminiszter betegségével indokolták távollmaradását. A fővárosban makacsul tartja magát a hír, hogy Golda Meír külügyminiszternek az utóbbi napokban „diplomáciai betegsége” volt. Tegnapi egyébként Golda Meír találkozott Ben Gurion miniszterelnökkel, miután a külügyminisztérium szóvivőjének magyarázata szerint - már felgyógyult néhánynapos betegségéből.

A kormány délutáni második minisztertanácsán a Zalmán Arán közoktatásiügyi miniszter lemondásával és a középiskolai oktatás válságával foglalkoztak. Amennyiben Ben Gurion miniszterelnök záros határidőn belül nem tud házbékét létrehozni a Mápajon belül, úgy minden bizonytalansággal teli lesz Aránnak a kabinetből való kiválása. A párt többsége és a kormányban helyettesítő Mápaj-miniszterek egyrésze is ellenzi az Arán által kidolgozott kompromisszumos javaslatot a középiskolai tanárok „szakadár szervezetének” részleges elismerése ügyében.

A világhozzvetemény nyomása alatt

a délafrikai kormány visszavonta a négerkülön igazolványviselési rendeletét

Pretoria (Reuter, UPI és IFP). A dél-afrikai rendőrség főparancsnoka tegnap bejelentette, hogy egyelőre nem kényszerítik a bennszülötteket a különleges személynazonossági igazolvány viselésére és a rendőrök utasítását kaptak, hogy ne folytassák az igazolvány nélkül talált négerrel letartóztatását. Ezzel a lépéssel a dél-afrikai kormány meghátrált, bár formálisan továbbra is érvényben tartja az igazolványokról szóló törvényt. Ezzel egyidőben az igaz-

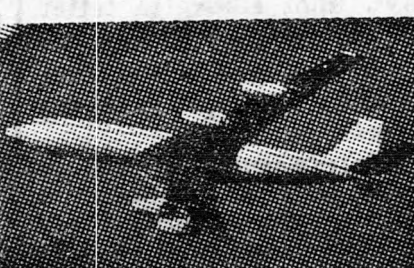
ságügyminiszter közölte a parlamenttel, hogy törvényes felhatalmazást fog kérni a bennszülöttek politikai szervezeteinek betiltására, amelyek közt a mérsékeltabb afrikai nemzeti kongresszus és a véres összeesküvésért felelőssé tett pánszázadok. Valószínűleg betiltják a „demokratikus kongresszust”, amelynek tagjai baloldali érzelmi fehérek, akik ellenzik a faji törvényeket. A dél-afrikai köztársaság

washingtoni követe tiltakozott Christian Herter külügyminiszternél a Biztonsági Tanács összehívása ellen, amit a dél-afrikai kormány „belügyeibe való beavatkozásnak” tekint. A Biztonsági Tanács soros elnöke Henry Cabot Lodge amerikai fődélegátus, aki az afrikai-ázsiai csoport 29 tagjának követelésére, eredetileg keddere hívta egybe a B. T. ülését a dél-afrikai vérontásról való tárgyalásra. Tegnapi este azonban Lodge közölte, hogy az ülést szerdára halasztották.

Az El-Al két Boeing 707 típusu lökhajtásos gépet vásárolt

Opciót kapott egy harmadik gépre is

Az El-Al igazgatótanácsa pénteken Jicchák Ben Aharon közlekedésügyi miniszter elnökletével ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy két Boeing 707/420 típusú lökhajtásos repülőgépet vásárol, ugyanakkor pedig opciót biztosít magának egy harmadik gépnek későbbi időpontban történő megvásárlására. Az igazgatótanács ülésén A. Ben Arci tábornok, az El-Al igazgatója bejelentette, hogy befejezte az erre vonatkozó

tárgyalásokat, amely szerint az egyik gépet 1961 májusában, a másodikat pedig júliusban szállítják le. A tranzakció végrehajtásához a kormány jóváhagyása is szükséges. Természetesen gondoskodni kell a nagyszabású tranzakció finanszírozásáról is.

A tervek szerint az új gépet 1961 július elsején helyezik üzembe a Tel-Aviv - New-York vonalon. A gép vagy Londonban, vagy Párizsban fog pihenőállomást tartani, bár megállás nélkül is képes megtenni az utat.

A Boeing-707 óránkénti utazósebessége 936 kilométer és 144 utas szállítására képes. A járatok számát az

idők folyamán fokozatosan növelni fogják, úgyhogy végül a Tel-Avivi-newyorki járat, szombat kivételével, minden nap közlekedni fog.

A Boeing 707/420 repülőgép népszerűvé vált a nagy repülővállalatok között, ami óta az egész világon áttértek a lökhajtásos gépek használatára a polgári forgalomban. Az El-Al igazgatója is számos más ajánlat közül választotta ezt a gépet, mert úgy találta, hogy a legmegfelelőbb az El-Al céljaira.

Az El-Al továbbra is üzemben fogja tartani Britannia típusú gépeit, amelyek a használatban kitűnően beváltak.

JOJJON NATANJARA! Kellően töltheti pszáchai szabadságát. Széderest kántor vezetésével. -HOF- penzió Kikár Acemút 9, telefon 2825 Kitiúno orthodox kóser magyar konyha. Natanjara részére is kitűnő alkalom. BAR - ETTEREM

NYEREMÉNYT 40000 FONTIG ZAHAV BAN
és: 6% Jövedelem, életbiztosítás, baleset esetére
PALESTINE BRITISH BANK LTD.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Dr. Ungár Géza volt kórházi főorvos visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. Temetése ma, március 27-én d. e. 12-kor a kirját-sauli temetőben. Külön autóbussz indul 11 órakor Jad Elijáhu Rh. Margolin 7. szám alól. A GYASZOLÓ CSALAD

Megboldogult férjem Cvi Ben-Zeév ז"ל AZKARAJA és SIRKÓAVATASA holnap, március 28-án, hétfőn d. u. 3 órakor lesz a kirját-sauli temetőben. - Találkozás a temető bejáratánál. Rika Ben-Zeév (Berliner)

MI JOBB MINT 1 POHAR tej 2 POHAR tej

Otto Preminger Haifán házasságot kötött egyik munkatársnőjével

Az Exodus jelmezosztályának igazgatóját vette nőül Ma kezdik az Exodus felvételeit

Haifa. (Az Uj Kelet tudósítójától) — Dr. Otto Preminger, az Exodus film főrendezője péntek délelőtt házasságot kötött Mrs. Patricia Hope Bryce-szel a haifai rabbinátuson. A szerény esküvői szertartáson, amelyet Plonik rabbi vezetett le, csupán a pár leg-szűkebb baráti köre volt jelen. A formalitások elintézésében Ada Chusi polgármester aktív tevékenységet fejtett ki.

Preminger 54 éves, míg kékesfekete haja, magas, amerikai származású felesége, aki az Exodus jelmezosztályának az igazgatója, 34.

Tegnap este a haifai városba diszertében a város vezetősége fogadást rendezett az Exodus művészgárdája és technikai személyzete tiszteletére, amelyen több mint 500 főnyi meghívott közönség vett részt és amelynek során az új párt a gratulációk özönével halmozták el.

Egyébként az Exodus felvételeinek előkészületei befejeződtek és a forgatás megindításának időpontját ma reggel 8 órára tűzték ki a haifai alsóvárosban.

Robert Goldstein, az Exodus diszletosztályának igazgatója pénteken közölte a

sajtóval, hogy végre sikerült megszerezniük a film legfontosabb kellékét, egy kimustrált 1700 tonnás görgő teherhajót, amely az „Exodus” illegális oléhajó szerepét fogja betölteni és amelyet két hónapra béreltek ki. Ennek a hajónak a fedélzetén játszódik le a film legdrámaibb jelenetei Haifán, illetve az egyik ciprusi kikötőben.

A villanyhálózat eljutott a Holt-tengerig

Az oroni foszfát bányákat és a kálisóműveket is a villanytársaság látja el ezentúl árammal

Haifa. (Az Uj Kelet tudósítójától) — Az oroni foszfátbányák villanyellátását a jövő hónaptól kezdve a villanytársaság fogja biztosítani — közölte Zeév Milo, a villanytársaság déli körzetének főfelügyelője a haifai sajtó képviselőivel, akik a múlt hét végén megtekintették a társaság új Beerséva-szdomi vonalát. Az oroni foszfátművek eddig saját generátorokkal dolgoztak és a telepnek az országos áramkörbe való bekapcsolása meghatványozza a termelés ütemét.

A 75 kilométeres vonal felépítése Beersévától Szdomig a világ egyik legnehezebb topográfiai terepén (a vonal egyik szakaszán két villanyoszlop között 200 méter szintkülönbség van) bravuros technikai teljesítmény volt. Az új hálózat 4 millió fontba került és befektetési költségeit az ipar és kereskedelmi minisztérium, a Holt-tengeri kálisóművek, az oroni foszfát bánya és a

Ugyancsak pénteken érkezett meg Ciprusról az Ásdod teherhajó, amely nagymennyiségű brit katonai felszerelést, többek között két tankot, 25 régi-gyártmányú angol teherautót és számos brit gyártmányú puskát, golyószórót és más fegyvereket hozott. A diszletigazgató az egész katonai felszerelést a haditengerészet egyik raktárában tárolja. Ezenkívül Goldstein 500 kecskét, tevéket, pulykát és más jószágot bérelt egy jelenet részére, amely az akkori arab óváros piacán játszódik le.

Dávid Ben Jisáj a rendőrség új szóvivője

Az országos rendőrfőparancsnok Dávid Ben Jisáj rendőrtisztet nevezte ki a rendőrség szóvivőjévé és a tájékoztatói osztály főnökévé Jákob Nas helyébe. aki ideiglenesen a külügyminisztérium szolgálatába ment át. Ben Jisáj eddig összekötőtiszt volt a rendőrségi minisztérium és az országos rendőrfőparancsnokság között. A kinevezés május elsején lép életbe.

Jordánia visszaadott hat izraeli állampolgárt

Egy 12 éves jesivanövendéknek levágták a pájszát

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától) — A jordániai hatóságok tegnap este visszazsolták Izraelnek hat személyt, akik az elmúlt két hónap alatt lépték át a fegyverszüneti vonalakat. A visszazsoltak között volt Jakov Fenterschaub 12 éves kislány, aki két héttel ezelőtt tévedésből átlépte a határt Jeruzsálemben. A gyermeknek, aki a telavivi belzi jesivan

tanul, a jordániaiak levágták a pájszát.

Az arabok által visszazsoltak öt férfi közül, néhányan az UNO megbízottainak, továbbá Izraeli és Jordánia képviselőinek jelenlétében elpanaszolták — hogy kihallgatásuk során a jordániai hatóságok súlyosan bántalmazták őket.

A gyermek kivételével a visszazsoltakat a jeruzsálemi rendőrség kihallgatás végett letartóztatta.

AZ OPERA SZOLGÁLATÁBAN MARADNAK a felmondás nélkül távozott zenészek

A Filharmonikus zenekar után a Kol Jiszráél zenekara is csábítja az Opera muzikusait

A telavivi munkástanács tegnap kötelezte az Opera zenekarának négy tagját, hogy munkahelyükön maradjanak. A négy zenészt a Kol Jiszráél hívta meg most megszervezett 24 tagú koncertzenekarába. Az Opera, amelynek a legtöbb gondja a zenekara miatt van, pénzszűkelt a zenészek ellen a Hesztadrutnál. Ez megelőzőleg a Filharmonikus Zenekar csábította át a zenekar néhány muzikusát és így további négy ember távozása érdekében veszteséget jelentett számára, főleg a zenekar művész: nővójának csökkenése miatt. A munkástanács meztámasztotta, hogy a négy zenészek szerződése volt az Ope-

rával, amely 1959 decemberében jött létre. A megállapodás szerint a zenészek felbonthatják a szerződésüket egy hónappal annak lejártá előtt. A négy zenész azonban nem mondott fel november végén és így szerződésük automatikusan meghosszabbított. Ilyenformán a zenészeknek vissza kell térniük az Operához.

Az Opera zenekarának tagjai most folytatják a tárgyalást az Opera igazgatóságával és a munkástanáccsal az 1960 évi kollektív szerződésére. A munkástanács hétfői ülésén fogja jóváhagyni a szerződést az Operának egyébként 183 állományos tagja.

J. M. Chum

az 1000 beszélgetés szerkesztője

ezúton köszöni meg a társalgási szótár előfizetőinek iránta tanúsított türelmét és bizalmát és közli, hogy a szótár

elkészült

és a mai napon feladta címükre.

Figyelem: Csak fizetett megrendeléseket szállítok

TEL-AVIV, POB 3254.

HIREK

AZ UJ KELET ELOFIZETESI DIJA HAVONTA IL 4.600

SZENT MARIA ÉS A SZABRE FTU

Eva-Maria Saint, az „Exodus” film Kittyje — az első „Szent”, aki Amerikából jött a Szentföldre, — kissé furcsának találja a szabre fiatalemberek modorát.

— A kármeli „Rothschild klubban” ültünk — meséli a karcsú, széke filmsztár, — amikor hozzámlepett egy csinos fiatalember és felkért táncolni.

— Néhány csa-csa-lé-pés után — folytatja Szent Mária — a fiú vallatni kezdett:

- Hány éves?
- Harmincöt.
- Férjnel van?
- Igen.
- Gyermekei vannak?
- Kettő.
- O. K. — mondta a fiú. — Akkor engedje meg, hogy visszavezzem a férjéhez. (sz. i.)

— Lezuhant a háztetőről. Cájach Másiach 49 éves építómunkás csütörtökön a telavivi Herzl utca 9 szám alatti csomagolóüzem tetőjéről jutott. Néhány azbeszt tetőfedőlap hirtelen eltört és a munkás a terem betonpadlójára zuhant. A sebesülte a tel-hásméri kórházba szállították. Állapota nem életveszélyes.

— Fellegi Tamás komoly esélyese az idei Oscar-díjak egyikének. — Az Oscar-díj bizottság már kiválasztotta a döntőbe került 50 filmet. Ezek közt van a „Vissza Nápolyba” című film is, amelynek egyik főszereplője Fellegi Tamás, aki az április első felében bemutatóra kerülő „Vidám Kabaré” egyik vendégstárja.

— Felmentették a levélkihordót. — A telavivi törvényeszk pénteken megfelelő bizonyítékok hiányában felmentette Reuven Sánárábán 32 éves telavivi levélkihordót, akit azzal vádoltak, hogy 1958 október 3-án ellopott néhány újvívi údvölgy-lőkártyát, amit ki kellett volna kézbesítenie. A törvényeszk a felmentés indoklásában kihangsúlyozta, nem bizonyosodott be, hogy Sánárábán volt, aki a kártyákat ellopta.

KULONLEGES AJANLAT a szeszóra: vásároljon részlete, kamatmentesen cipőfűzőtől szobabútorig, mindent. Korlátlan hitel, részletfizetés a vevő lehetősége szerint. „Támas Chajim” Rt., Tel-Aviv, Allenby 27., utolsó szombat az udvarban.

— Erőszakot követtek el egy hetéves kislány ellen. Csütörtökön este a telavivi Sapira negyedben ismeretlen férfi elhurcolt egy 7 és fél éves kislányt, aki a kórházban merényletet halottá végre. Az ismeretlen félreeső helyre vitte a kislányt, ahol elkövette tettet. A kislányt kórházba szállították. A rendőrség nyomozókat küldte a kislányt a tettes kézrekerítésére.

HARMADON! Butorgobell, brokat függönyre, ággyterítőre 7.50. Leinen kosztümre 6.50, kásmir 4.— KLEIN, Tel-Aviv, Ben Jehuda 101.

— Ausztráliai vizsakértő érkezett. A földművelésügyi minisztérium közlése szerint egy heti tartózkodásra Izraelbe érkezett L. East, az ausztráliai kormány folyamattal és vizsgálati bizottságának elnöke. East nemzetközi viszonylatban is elismert kiváló vizsakértő, aki évtizedek óta foglalkozik hazájában ezekkel a problémákkal. Az ő irányítása mellett épültek fel a nagyöntözési és áramfejlesztő vízművek Ausztráliában. Különben ez már második izraeli látogatása. Az előző alkalommal — 1952-ben — az ország vízforszárait tanulmányozta.

— Közlekedési baleset két sebesülte Akkón. — Akkón egy teherszállító autó elütött egy motorkerékpárt, amelyen Mordechaj Werber a Noár Háóvéd akkori titkára és Arje Meir az ifjú-sági munkaközvetítő hivatal vezetője ült. A sebesülteket a nahariai Málben kórházba szállították. Állapotuk nem életveszélyes. A gázoló sofőr, Ali Dzsamar 24 éves akkori lakost előállították majd óvadék ellenében szabaddalra helyezték.

— A jeruzsálemi kulturális otthonban, (Helena Hámálka-u. 17.), ma, vasárnap este 8 órakor a „Micsoda éjszaka” című magyar film kerül előadásra.

A hosszú élet titka

London. (Reuter.)

V. N. Nikitin professzor, a charkovi egyetem lektori tanára, aki Londonban járt látogatásban, kijelentette az újságírók előtt, hogy megtalálta a hosszú élet titkát. Elmélete szerint bizonyos hormonok és más biokémiai anyagok befecskendezése új sejtek képződéséhez vezet a testben, amelyek pótolják az öregedő embereket elcsorvado sejteket. Már sikeres kísérleteket folytatott egerekkel, de még sok idő fog eltelni, amíg embereken lehet majd kísérleteket folytatni.

Időközben azonban — mondja Nikitin professzor, — az emberek a következő tanácsok betartásával hosszabbíthatják meg életüket: 1. Végezzenek intenzív munkát, mert ez feléleszti az új sejtek képződését kiváltó idegeket. A munka azonban csak akkor alkalmas, ha lelki megelégedettséget vált ki, — ellenkező esetben munkakörfélt változtatni. 2. Lehetőleg sokat kell tornáztatni és gyalogni. 3. Hetente egy bójtnapot kell tartani, amikor csak almát és kávét, vagy teát szabad fogyasztani. A bójtnap arra szolgál, hogy a test kikiűződjön a mérges anyagokat.

DELIGYOMOLCS-, AJANDEK-, használt ruha-, „IKRA”-csomagok külföldre. „TRANSORIENT”, Tel-Aviv, Hár-Szinaj 2., Naehal Ben-Jamin 53., tel. 66979. HAIFA, Hámálka-u. 35., Herzl-u. 6., Bialik-utca 12. sz. JERUZSÁLEM, Ben Majmon-u. 13., King Dávid 18.

— Hirtelen halál. Jcszf Heller 57 éves ráma'ajinu' lakos csütörtök este a telavivi Rothschild fasor és Jávine utcák sarkán hirtelen összeesett és meghalt. Mután a kihívott mentőorvos megállapította a halált, a holttestet a bonctani intézetbe szállították.

NOI SZALMAKALÁPOK, kellek divatos katalógus előállításához, nagyban. WEINSTEIN-nél, Tel-Aviv, Bialik u. 3. SZABADSÁGAT kellemesen, olcsón elviheti NAHARIAN, POPPER-penziónban. Tel. 920033. Magyar konyha.

— Héttágu bandát gyanúsítanak a gyémántgyári betörésekkel. A telavivi rendőrség hetek óta nyomoz egy betörőbanda után, amely rendszeresen fosztogatja a gyémánt-csiszolókat. A banda, amely a rendőrség feltevése szerint, mintegy két hónappal ezelőtt állt össze, eddig öt gyémántgyárba tört be. A rendőrség szakértői úgy vélik, hogy ez a társaság hatolt be három héttel ezelőtt az egyik bné-bráki gyémántgyárba, ahonnan egy nehéz Wertheim-kaszát cipelték el magukkal, de a pénzkészletre nyilván túlnehéz volt és ezért a gyár közelében letették. A rendőrség kiszámította, hogy a kassa cipeléséhez legalább nyolc emberre volt szükség s minthogy a banda csak hét tagból áll, kénytelenek voltak a terhet ott hagyni. Az eddigi nyomozás eredményei azt bizonyítják, hogy a hatóságok megkezdésével állnak szemben.

— 2348 dollár az „Illatos virágágyak” között. A jeruzsálemi törvényszék 1700 font pénzbírságra ítélte egy férfit, aki 20 amerikai csekket, összesen 2348 dollár értékben akart az Egyesült Államokba csempészni, az „Illatos virágágyak” című imakönyv kötésében. Charis bíró ítélete indoklásában kiemelte, hogy a szerző, aki 20 évvel ezelőtt írta az „Illatos virágágyak”-at, — a könyv előszavában megemlítette, hogy „rejtett dolgokat szándékszik feltárni”. Ez a vágya most negatív formában teljesült — mondotta Charis bíró — miután a könyvben rejtett dollárokat fedezték fel. A könyvet egyébként — a dollárok nélkül — visszazsolták a vádlottnak.

ATADÓ AZONNAL nagyszobakönyvház, fűrdőszobák földszinti lakás 2200. — fontért. Ludvig, T. A. Káiser-u. 11., d. u. 2-7-ig.

— Az akkori sakter-háború. Akko két rabbja között az utóbbi hetekben súlyos viszály dúl egy sakter „kösersága” körül. Ez a viszály olyan furcsa helyzetet teremtett, hogy az akkori helyi közönségben egy és ugyanazon időben ellentétes felhívások jelennek meg a lakossághoz. A múlt héten a lap egyik oldalán A. Weingartner rabbi közleménye volt olvasható, amely szerint „Szegélyolts metzvo vagyis kősernek tekintet”, míg a lap másik oldalán S. Lopez szeráf rabbi a következő felhívással fordult a lakosokhoz: „A vágás nem kőser, ne csapjátok be magukat”. Az ügygel a jeruzsálemi rabbinátus is foglalkozik.

— A Rogov-intézet és Nassau professzor kapják az idei Szold-díjat. Március 31-én osztják ki Tel Aviv város Szold díját, amellyel a közegészségügyi tevékenységért kitüntetett orvosokat és intézményeket jutalmaznak. A zsűri (melynek tagjai V. Strauss professzor, S. G. Zondek professzor és dr. M. Krieger), a következőket javasolta a díjra: Rogov orvosi kutatóintézet, a kigyóméreg kutatás terén elért eredményeiért, (minthogy ez a probléma rendkívül fontos Izraelben, különösen az új települések számára) és A. Nassau professzort, az émek-jízreállító központi kórház gyermekosztályának vezetőjét, aki most töltötte be 70-ik életévét és eredményes tevékenységet folytatott hosszú évtizedeken át gyermekekész-ségügyi téren.

Anna Halsted vány, öszhajú, solya az apját, arkifejezése a járt Franklin D. ták. anyja nevelt. A Roosevelt len lánya (négy van) egy orvosi amerikai nyek küldetését Perzsiában tartan „ugrott” Halsted rövid.

— Anyám, a ször járt Izraelben és felkeltette met. Első benyomanyit mondhak kat vártam, én enél is többé.

— Milyen ér hatalmas fa áni?

— Bizonyos, Anna Halsted nek a Roosevelt annak nagy e kell tennie ah talája önmaga mekkoromban azt, hogy az énám tekinté „Roosevelt eg ra”, hogy min titkos rendőrö hogy elrabolj gyereket, hogy szö gyereke megszabadulni dolától, hogy és hogy ez igenos mértékben napig — hisz jött volna intelem, ha nem Velt lánya.

Ezt nem rossz, hanem kedtően, mint aki gödött sorsában Anna Halsted életének utolsó ben — 1944-45 rikai elnök je volt és mi kézből szemlésmi események

● Cape Canaveralban 8 ezer kilométerre kilótték egy Titan típusú távrakétát, amelynek műszeres leolaját Assucion sziget mellett halászták ki az Atlanti óceánból.

KÖZREDEKŐ KÖZLEMÉNYEK

Menekültlévi emlékbélyegek megjelenése

A postaigazgatóság közli, hogy 1960 április 7-én jelennek meg a nemzetközi menekültév alkalmából kiadott emlékbélyegek 25 és 50 ágorás értékben.

A bélyegek a fentjelzett naptól kezdve kerülnek árusításra az ország valamennyi postahivatalánál és a filatéliai szolgálatnál, Tel-Aviv, Allenby 132. További részletek az új bélyegek és elsőnapl borítékok eladásáról az első napon, valamint azután, meg tudhatók a postahivatalokon és postakirendeleteken kifüggesztett értesítésekben.

A bélyegket és borítékot Otto Wellisch telavivi grafikus rajzolta.

A filatéliai szolgálat előfizetőinek figyelmébe: A menekültlévi emlékbélyeg és a 12-ik függetlenségi napi emlékbélyeggel kapcsolatos fizetési értesítést egy alkalommal küldték ki, magukat a bélyegket azonban külön-külön kézbesítik.

Ember, akiről beszélnek

A jó tanítványok

— Azt mondják: ha békét akarsz — készüld a háborúra. Ez nem igaz. Az igazság az, hogy ha békét akarsz, akkor értsd meg, hogy mi a háború. Én pacifista vagyok, mert hozzájárulok ahhoz, hogy az emberek megértsék a háborút.

Amikor Liddell-Hart kapitány magát pacifistának nevezi, ez olyan, mint hogyha Mose Szné a főrabbinátusi székbe jelöltetné magát. Liddell-Hart kapitány ugyanis elismerten a világ legnagyobb katonai szakértője, „a motorizált hadsereg szülőatyja”, a „tank próféta”, „az ember, aki megjósolta a légiháborút” — a XX. század Clausewitz-a. Rendkívül barátságos ember és ez talán az egyetlen tulajdonsága, amely nem tipikus angol. Hatvanöt éve ellenére is szálfegyenesen jár — és ez a szálfá majdnem két méter magas — úgy öltözködik, mintha a Lordok Házában volna jelenése és úgy beszél, mint a hogy azt Cambridgeben. Tanítják: motyog, dadog, viszatér önmagára, eynyel félmondatokat, egyszóval az a beszédmodor, amely az egykori angol impériumot jellemezte: ha nem vagy angol, akkor nem is fontos, hogy megértsed, amit monddok. Mesélik, hogy valaki az: ajánlotta egy nyugati állam hadügyminiszterének, hogy hívja meg Liddell-Hartot katonai tanácsosnak. „Az atomháború korszakában — válaszolta a miniszter — ez lehetetlen. Amig megértem, hogy mit mond, már vége volna a háborúnak.”

A nagy titok

Anna Halsted: magas, sovány, őszhajú asszony mosolya az apjára emlékeztet. arckifejezése az anyjé. Apját Franklin Delanoxnak hívta. anyja neve: Eleanor. A Roosevelt család egyetlen lánya (négy fiu testvére van) egy orvos felesége aki amerikai kulturintézmények küldetésében jelenleg Perzsiában tartózkodik. Onnan „ugrott” ide Anna Halsted rövid látogatásra.

— Anyám, aki már többször járt Izraelben, sokat mesélt nekem az országról; és felkeltette érdeklődésemet. Első benyomásként csak annyit mondhatok, hogy sokat vártam, de még talán ennél is többet találtam.

— Milyen érzés két ilyen hatalmas fa árnyékában élni?

— Bizonyos, — mondja Anna Halsted — hogy akiknek a Rooseveltek a szülei, annak nagy erőfeszítéseket kell tennie ahhoz, hogy megtalálja önmagát. Már gyermekkoromban megszoktam: azt, hogy az emberek nem énrám tekintenek, hanem „Roosevelt egyetlen lányára”, hogy minden lépésemért titkos rendőrök kísérik, ne hogy elrabolják az elnök gyerekeit, hogy a velem járó szülő gyerekek nem tudták megszabadulni annak gondolatától, hogy ki a papám és hogy ez így megy bizonyos mértékben mind a mai napig — hiszen maga sem jött volna interjúra kéni tölem, ha nem lennék Roosevelt lány.

Ezt nem rosszalóan mondja, hanem kedvesen, megértően, mint aki már belenyugodott sorsába.

Anna Halsted Roosevelt életének utolsó másfél évében — 1944-45-ben az amerikai elnök magánítokárnyékában volt és mint ilyen első kézből szemlélte a történelmi eseményeket.

Ennek ellenére is, ha Liddell-Hart mond, vagy ir vala mit a háborúról — és már harminc könyvet írt — azt minden hadsereg tisztje elolvassa és megállgatja Tábornokok és marsallok, ha Londonban járnak, szüaszérszerűen felkeresik Liddell-Hart kapitányt, hogy tanácsot kérjenek tőle. Ez aloe az izraeli tiszték sem képeznek kivételt.

— A második világháború legjobb tisztikara sajnos a német volt — mondja Liddell-Hart, aki jelenleg Izraelben van látogatásban — Ezzel szemben örömeim a lapitom meg, hogy ma a világ legjobb tisztjeivel az izraeli hadsereg rendelkezik. Furcsa dolog ugyebár — németek és zsidók...

Liddell-Hart kapitány, aki azért maradt kapitány, mert az első világháborúban súlyosan megsérült és nyugdíjba kellett vonulnia — nem titkolja, hogy egyetért azokkal, akik őt tartják a hadviselés legnagyobb szakértelményének. Ezen véleményét azonban angol humorba csomagolja: „Az izraeli függetlenségi hadjárat után — meséli — Jádin tábornok megírta, hogy a negevi hadjáratban az egyik könyvemben javasolt taktikát alkalmazta. Amikor elfoglalták az egyik egyiptomi hadtest főhadiszállását, ott megtalálták ugyanazt a könyvet. (Liddell-Hart itt a hatás kedvéért rövid szünetet tart majd a pipája alatt csendesen hozzáfűzi): amiből nyilvánvaló az, hogy az izraeliek jobb tanítványok voltak, az egyiptomiaknál...

— Apámat — meséli — elkísértem a jaltai konferenciára. Emlékszem Sztálinra, aki — a magánéletben — jóvialis, mosolygós ember volt — és persze Churchillre, akinek nincs kedvesebb ember a világon. Jaltában egyébként én fedeztem fel a Szojvetunio egyik legfontosabb titkát: ez az ünneptanketten történt, amelyen csak három nő volt meghívva: Sarah Churchill, Kathleen Harriman és én. Már mindenki a helyén ült és vártuk a nagy három, Churchill, Sztálin és Roosevelt jelenését. Ekkor fedeztem fel, hogy a mellettük ülő orosz generális nem más, mint az NKVD rettegett parancsnoka, aki azért jött Jaltába, hogy Sztálin életére vigyázzon. A tábornok egészésgemre üritette a poharát és az udvariasság arra koteleszt, hogy én is igyak egy pohárral vodkát. Mire ő megégszer fölött és megegyeszer, a vodka pedig megegyeszer volt és előttem kezdett összefolyni a világ. Végülis udvariasság ide — udvariasság oda, megmondtam a tábornok úrnak, hogy én ezt a történelmi bankettet a széken ülve akarom eltölteni, nem pedig az asztal alatt. Mire ő elmosolyogta magát és azt válaszolta: „Most elárulok magának egy nagy titkot. Látna az asztalon álló üvegeket? A harmadik üvegben balról, amelyre ugyancsak „Vodka” van írva, nem vodka van, hanem limonádé. Néhány elvtársunk ugyanis gyomorba-jos és szűgyei, hogy nem bírja a vodkát.

— Megköszöntem az információt — fejezi be jaltai élményének elbeszélését Anna Halsted — és a banketten során, a jelenlévő amerikai elnök legnagyobb megdöbbenésére, egymásután ürítettem a „vodka” poharaimat... Lampel Tamás

IDŐSZERŰ JEGYZETEK

Írta: Ben Bunim

Két érdekes pótvalasztás Angliában

Angliában, a demokrácia klasszikus hazájában, ha egy képviselő meghal, vagy valamely más ok miatt kiválik a parlamentből, úgy nevezett „pótvalasztásra” kerül a sor, amely ugyan a pillanatnyi parlamenti többség helyzetén mitsem változtat, de mint a közhangulat barométere bizonyos jelentőséggel bír és ezért mindig nagy érdeklődés kíséri. Persze, ezek a pótvalasztások sem túlrözik teljesen vissza a közhangulatot, mert ilyen esetekben a kormány párt számos híve nem is él szavazati jogával, hiszen a stabil kormánytöbbségen a pótvalasztás eredménye már ugysem változtat semmit, — másfelől sok választó, aki különben a kormány politikáját támogatja, a pótvalasztásokat alkalmul szokta felhasználni arra, hogy a kormány egyik, vagy másik intézkedésével szemben tiltakozását kifejezésre juttassa.

Annál inkább tarthat érdeklődésre számot az a tény, hogy az elmult heten az angol kormány két pótvalasztáson győzött és pedig az egyik kerületben megvédte a korábban szerzett mandátumát, a másikban viszont az ellenzékétől ragadt el egy parlamenti képviselőt.

A Harrow West-i kerületben a legutolsó választások alkalmával a konzervatív jelölt győzött 30.512 szavattal a labour kandidátus 12.512 szavattal szemben. Százalékban kifejezve: 71:29 volt az arány. A pótvalasztás során a liberálisok s a függetlenek is Larcba küldték a jelöltjeiket. Ezúttal újból a konzervatív párti jelölt győzött a szavazatoknak kb. 56 százalékával (a visszaesés 15%), a liberálisok szerették meg a második helyet több, mint 21%-al, a Labour Party 29%-al 18%-ra esett vissza, míg a függetlenek kénytelenek voltak beérni a szavazatok 5 százalékával.

A választási eredményekből újra bebizonyosodott, hogy Anglia bizonyos területein a liberálisok alkotják a legfontosabb ellenzékét pártot, amiből az következik, hogy ezentúl a jövőben a konzervatívokkal szemben nem mindig a Labour Party, hanem a Liberális Párt jelent majd az alternatívát.

A Brighouse & Spensborough kerületben a parlament választások során a Labour Party jelöltje győzött 47 szavattal (23243-mal szemben). Nos, a pótvalasztásokon most megváltozott a kép. Az egyesült liberális-konzervatív jelölt 22.472 szavattal kapott a munkáspárt 21.806 szavata

menti választások során a Labour Party jelöltje győzött aránytalanul kis többséggel, 47 szavattal (23243-mal szemben). Nos, a pótvalasztásokon most megváltozott a kép. Az egyesült liberális-konzervatív jelölt 22.472 szavattal kapott a munkáspárt 21.806 szavata

Homályos kompromisszum a Labour-Partyban

Az angol munkáspárt belől már hosszabb idő óta élénk és olykor viharos vita folyt az 1918 évi pártprogram negyedik klauszujára körül, amely kimondta, hogy a párt „a termelő, elosztó-eszközök közösségi tulajdonára törekszik. Ez a vita most kulminációs pontjára jutott el a párt végrehajtó bizottságának öt és félórás ülésén és végül is kompromisszumban végződött — Hugh Gaitskell pártvezér kijelentette — ezt a párt bal-szárnya is elfogadta — rogy a szobanforgó klauszula nem marad érintetlen ugyan más felől azonban mégis újra megerősítést nyer. A klauszuloz ugyanis — Gaitskell intervenciójára — a következőket fűzték hozzá: „A párt elismeri, hogy mind a nyilvános, mind magánjellegű vállalkozásoknak helyük van a gazdasági életben” Ez azt jelenti, hogy a Labour Party végrehajtó bizottsága a „közös gazdaság” elvét fogadja el és azt re-

tával szemben. A liberálisok és konzervatívok egyesült frontja tehát 666 szavattal győzött. Lehetetlen megállapítani, hogy a győzelem pontosan mekkora része volt a liberálisoknak, de feltételezhető, hogy a konzervatívok a liberálisok támogatása nélkül ezt a választókerületet nem tudták volna meghódítani.

mél, hogy azt a pártkongresszus magáévá fogja tenni. A végrehajtó bizottságnak csak egyetlen tagja, Harry Nicolas, a szállítómunkások szakszervezetének képviselője szállt síkra azért, hogy az ominozus 4-ik klauszult véglegesen töröljék a párt programjából.

A régi pártprogramon kívül a Labour Partynek egy „Uj testamentum”-a is van, amelyet Gaitskell nemrég a „Tribune”-ban hozott nyilvánosságra és amely az állami és községi tulajdon, valamint a fogyasztási kooperatívák mellett magántulajdon is és kimondja, hogy a különböző tulajdonformák felől esetről-esetre kell dönteni a közvetlenül érintett munkások szempontjainak figyelembe vételével. A vitából kiderül, hogy még az angol munkáspárt is kénytelen revízió alá venni régi fogalmait, dogmáit és szempontjait.

Chruscsev a száműzetést hozta magával Franciaországba

Chruscsev franciaországi látogatása alkalmából a francia kormány az emigráns vezetők egész sorát „emelte ki” az ország keleti területeiről, Párizsból és más városokból, hogy a szovjet kormányfő látogatásának idejére Korkika szigetére száműzze őket. Ez a kormányintézkedés természetesen — nagy elkeseredést váltott ki, hiszen Franciaország az 1838 évi első lengyel felkelés óta az üldözött szabadságharc-

sok hagyományos ázija menedéke lett, ahol harcukat a tirannizmus ellen nyugodtan folytathatták.

A francia kormány a nemkívánatos tüntetések és kilengések elkerülésére nyilván nem látott más utat, mint hogy csapást mérjen Franciaország, a szabadság tradícionális menedékének nimbuszára. Ha a Kremel uralma csak látogatásba érkezik Párizsba, a szabadságot már is száműzik — Korkikára.

A Szabad Társadalom mozgalma

Több, mint egy évvel ezelőtt „Mouvement pour une société libre” névvel új mozgalom indult el Párizsban, amelyhez jelentékeny személyek csatlakoztak, akik nem csupán Franciaország liberális köréből származnak, mint például Francois Poncet volt francia nagykövét, Róbert Schuman, volt miniszterelnök, Raymond Aron történész és publicista, tehát olyan férfiak, akik a katolikus MRP és általában a jobboldal tagjai. Ez a tény is bizonyítja, hogy a liberális mozgalom túlterjedt a liberális pártok kere-

tein, hogy a liberális gondolkodás a legkülönbözőbb politikai pártokban és és hat.

Az új mozgalom a közös európai piacért és azért is aacpai, hogy az európai gazdasági közösséget egységes „politikai Európává” alakítsák. anélkül azonban, hogy ez az egyes tagállamok egyé-ly karakterét érintené. Közös valutát akarnak és egy európai parlament felállítását kívánják, amelyek képviselőit az egyes tagállamok népszavazás alapján küldenék ki.

Nagy emberek mosolya

Frigyes Vilmos trónörökös korában egyszer meglátogatta apját nyári kastélyában. A bejáratnál a palotaőrsg egyik tagjához fordult s így szólt:

— Öfelsége megérkezett már a kastélyba?

— Igen, igen, a papácska már fent van — válaszolt a katoná kedélyeskedve.

A trónörökös elöntötte a mérég a bizalmasodó beszédmód fölött és rászólt a katonára:

— Talán részeg?

— Nem, szó se róla — válaszolta a katoná széles mosollyal —, egyáltalában nem nézett ki részegnek.

Karinty Frigyesnek egyszer ebédvendége volt, aki lelkesen dicsérte felesége főztjét.

— Hát azt el kell ismer-nem, nagyságos asszonyom — lelkesedett a vendég — ilyen jól már régen nem ebédeltam.

Mire Karinty csak ezt válaszolta:

— En sem!

Dr. Baron professzor egyszer egy gazdag idősebb nőt operált, akinek hozzátartozói már alig tudták kivárni az örökséget. Az operáció eredményét türelmetlenül várták a rokonok. Végre megjelent Baron professzor, félrelátva a páciens egyik unokaöccsét és ezt mondta neki:

— Készüljön fel a legrosszabbra és a rokonait is készítse erre elő: a nagynénje meg fog gyógyulni!

Magyarok Egyiptomban

Írta: Dr. Heller Imre

A világ sok internacionáléja közül kétségtelenül az egyik legújandóbb az antiszemizmus internacionáléja, amelynek jegyében jobbszel és balsszel egyetértésben találkozik. Ibbben az egyetértésben kapja most Egyiptom a békescélú gyilkosságokra alkalmas fegyvereket jobbról és balról, hiszen megváltoította jegyét a haladó népek táborába, amikor beszivargókat küldött Izraelbe a békés zsidók legyilkolására.

Voltaképpen a mai egyiptomi agresszió az, ami a világot érdekli és a népek, amikor Egyiptomért lelkesednek, nem gondolnak egyiptomi művészeire — ami pedig volt is, van is (textil, üveg, kerámia mai is) — csak arra, ami igen messze esik a kopt ikonoktól, kőfaragástól, díszítésektől. Amikor ma az asszúzi magagát kérdése foglalkoztatja a világsajtót, kevés könyvet ejtenek közben a nubiai műemlékekről (ha talán politikai okokból foglalkoznak is velük), amelyek véglegesen a Nilus duzzasztási, azaz elárasztott területére kerülnek. Az a tó, amely víztározóként még Szudán egy részét is el fogja árasztani, elfedi majd az Abu-szimbeli sziklatemplomot, el Kalabshát, Der-ess Shebuát és meg sok más sokezer esztendő műemléket.

Most, hogy az egyptológusok világszerte felszólították, hogy vegyenek részt a mentési munkálatokban, — megemlékezhetünk az egyptológia zsidó vonatkozásairól, például anna: magyarországi képviselőjéről, néhai prof. Mahler Ederől, meg Singer (Bálint) mérnökről, aki a Ganz részéről, vagy 30 esztendővel ezelőtt az asszúzi szivattyutelep munkálatait vezette, de talán leginkább tarthatnak érdeklődésünkre számot azok a magharabok, akiknek ősei a most elárasztás alá kerülő nubiai vidékekre az egykori Magyarország területéről kerültek.

A szudáni határ közelében, Wadi Halfa mellett egy szigetén a lakosság, noha magyarul nem beszél, magát magyarszármazásának tudja.

A Magyar Tudományos Akadémia részéről Dobrovits Aladár kutató származásukat. Megállapítása szerint Dél (első) Egyiptom lakosságának egy része valóban magyarországi származású.

Őseiket első Szelim szultán „telepítette ki” az akkori Magyarország déli részéből, több, mint négyszáz évvel ezelőtt az általa épp akkor meghódított Egyiptomba, mégpedig Qaszr-Imrimbe, a török birodalom eme magas sziklahegyen épült hatarerődjébe, határországálatra.

Dobrovits Aladár úgy véli, hogy ezek a kitelepítettek nemzetiségüket, nyelvüket a XVII. századi megőrizték, sőt talán vallásukat is, hiszen Nubiában ebben az időben a kereszténység erősebb volt az iszlámnál.

Noha Egyiptomban számuk megkezelíti az ezret és Szudánban, a nagyforgalmu Wadi-Halfa környékén a fél ezret, nehez volna köztüük a származás szájhagyományán kívül más alapon megállapítani az ősök nyomát, hiszen javarészükből központosítványbeliek, tisztviselők, tanárok és csak kisebb részükben földművelők.

Ha az asszuani magagát megépül, a Nilus hullámai örökre eltakarják Nartí-Magharabot, az 1517-ben deportált magyarok szigetét, mint ahogy a történelem hullámai elvontultak az ugyanakkor deportáltak szerb és a 1541-ben deportált budai zsidó község törökországi és szaloniki maradványai felett.

Porosodó szakvélemények

Azt szokták mondani, hogy amióta Archimédész hálából száz ókról áldozott az isteneknek, amidőn felfedezte híres törvényét a vízbe nar tott testekről: minden ókor retteg az újításoktól. Mind azokra, akik újszerű gondolatoktól, de különösen új módszereket vagy természettudományos elméletektől és megoldásoktól idegenkednek, ha nem is zoológiai értelemben, de rövidlátás és fantázia hiánya tekintetében, jellemzésül szolgálhat ez a megállapítás.

Nem lehet azonban önfeladten mosolyogni ezen a hasonlaton, ha felmérjük azt a jelentős kárt, amelyet a tudatlanság, a hozzá nem értés, vagy éppenséggel a konzervativizmushoz való — l'art pour l'art — ragaszkodás a technikai haladásnak okozott. Természetesen hiába lenne a probléma egyszálalú megvilágítása, ha nem lennénk meggyőződve arról, hogy a jószándék sokkal többet tud, mint az a bizonyos isteni szikra, melyet Archimédész hekatombával hálált meg. Egyébként nyugodtan állítható, hogy helyes szakvéleményt mondani néha sokkal nehezebb, mint az elbírálás tárgyát képező újítást kitalálni.

Nem tartható természetesen szakvéleménynek az, amit a szent officium Galilei tanairól fejtett ki, amikor azokat „balgának és filozófiai szempontból képteleneknek” formálisan pedig eretneknek nyilvánította. Vagy Bouilland akadémiusi, aki 1878-ban galléron ragadta az Académie des Sciences ülésén fizikus kollégáját, amikor a fonográfot mutatta be, így szólva: „Maga gazember, csak nem hiszi, hogy egy hasbeszélő félrevezet bennünket?” Ugyanó, a gép beható vizsgálata alapján, később részletes szakvéleményt nyújtott be, mely így végződött: „Lehetetlen feltételezni, hogy ócska fémmel reprodukálni lehetne az emberi hang nemes csengését.” Nem! A világnézeti elfogultság, szakmai irigység, butaság diktálta bírálatok nem szakvélemények.

De megannyiszor öszinte és objektív szándékú szakemberek is melléfnak. Gassendi és Lavoisier felvilágosult szelleméhez nem fér kétség. Előző saját maga látott meteort az égből pottyanni, utóbbinak vizsgálata küldték meg. Mindketten egy ismeretlen, távoli tűzhányó kitörésével magyarázták a jelenséget, tagadva azt, hogy kő az égből eshessék. Maradi volt-e szakvéleményük? Dialektikusan vizsgálva: nem. Az égi mechanika akkori ismeretei szerint a tömegvonzás kizárta, hogy bármely égitestről anyag távozhassék, a hulló meteorok, béka- és véresók a vallásos babona kedvelt témái voltak; érthető, hogy racionális magyarázatot kerestek.

Igen érdekes az a szakvélemény áradat, amely a repülés lehetőségének mérlegeléséből fakadt. Lana jezuita páter már 1670-ben elméletben leírta a léghajó elvét, egy gyakorlati megvalósítást is felvázolta, azonban kimondta felette itéletét is: „Isten sohasem fogja eltérni, hogy egy ilyen gép valaha meg is valósuljon, megakadályozandó azokat a következményeket, amelyek a polgári és politikai rendet megzavarnák. Egyetlen város, vár vagy hajó sem lenne biztos támaszuktól, vasdaraboktól, bombáktól, tüzet dohatnáknak le a magasból anélkül, hogy bármit kockáztatnának stb.” Félrelejtés jótársak — de nem szakvélemény, pedig a híres Leibniz is csatlakozott az indoklásához. Csak éppen kimutatta azt is, hogy a javasolt lég-

Irta: Somogyi Andor

üres golyókat a légneműs összelapítaná: „Ime, Isten ujjá”. Nem kétséges Lalande csillagász is, a nagy Colomb is tagadták a repülés lehetőségét, de ha a szakvéleményt magát idézzük, kiderül, hogy csak az emberi erő által hajtott gépek voltak kétségségesek: „Az emberi izomerő vizsgálata alapján kiszámítható, hogy ehhez 12-15 ezer láb hosszúságú szárnyakra lenne szükség, amelyek másodpercenként három lábsebességgel mozognának”. Hasonlóképpen foglal állást Helmholtz 100 évvel később az irányítható léghajó kapcsán, azt állítva, hogy azok kal jelentős sebesség a nagy levegőellenállás miatt úgysem érhető el. E nagy tekintélyek szakvéleménye bizony erősen hátráltatta a repülés kibontakozását.

Különösnek tűnik, hogy jó szakemberek néha — ma már — nevésségesnek tűnő problémákon akadnak fenn. Davy nagy fizikus volt és kortársaival ellentétben azonnal felfogta a gázvilágítás jelentőségét, mégis az általa közölt Murdockkal, a feltalálóval: „Tartályok talán a Szt. Pál katedrális kupoláját akarja kiköcsözözní?” A probléma valóban fennforgott, de ma ennél nagyobb tartályok tucatjai állnak minden világvárosban.

Dragomirov tábornok elsőrangú katonai szakember volt; a gépfegyverű alkottott szakvéleményében szinte minden igaznak tűnik, de mégsem állja meg a helyét: „Ha egy és ugyanaz az ember többször egymás után kellene agyonlőni, akkor a géppuska csodálatos fegyver lenne, mert hiszen perceként 600 lövésből egy másodpercre tíz lövés esik. Az ilyen gyors lövésidőzár hivel szemben meg kell jegyeznem, hogy egy ember elég agyonlőni egyszer és nem kell addig löni rá, míg a földre nem bukik. Amennyire én tudom, erre nincs szükség. Igaz, hogy vannak golyószóró készülékek, olyan mesterlövész az azonban nem ismerék, aki a csövet másodpercenként tízzzer egymásután tudná új célra irányítani. Igaz, hogy tömeg ellen lehet használni, de hol van ma olyan bolond, aki tömegben állí-

ja fel a csapatait? No és a cső felmelegedése és annak a lehűtése! Hűtésre természetesen szükség van, de hát az ember nem cipelhet magával egy egész kutat, hiszen sokszor előfordul, hogy maga is meginná egy kis vizet, víz azonban nincs.”

Sokan emlékeznek arra a — szinte anekdotaszzerű — szakvéleményre, mely az első gőzvasút elindítása előtt hangzott el. Az angol honatyák — ha már a vasút megvalósítását megakadályozni nem tudták — azt javasolták, hogy a vaspályát mindkét oldalán magas savenyvel takarják el, mert aki látni fogja a 30(!) kilométeres sebességgel száguldó vas-szörnyeteget ideg-sokkot kap.

Vég nélkül lehetne felsorolni a példákat a szakértői tevékenység selejtermeléséből. Az érvek a maguk korában józanoknak tünnek. A vélekedők, ha nem is voltak minden esetben elfogulatlanok, nem tudták fel-fogni az újítások megvalósíthatóságának — technikai alapjait, vagy pszichikai vonatkozásaiban képtelenek voltak felbecsülni azok kihatását. Nehéz ma képet alkotni arról, hogy a hajdani közvélemény hogyan befolyásolta a véleményadókat, — egyes esetekben az emberiesség akkori nagyjait —, hogy téves nyilatkozataik megszülethettek.

A vallás, sőt a babona is sokszor döntő szerepet játszott, — kiátkozás, máglyahalál — jól ismert retorziós eszközök voltak a szabadvélemény hirdetői ellen. Igaz, hogy a legnagyobbakat — jól tudjuk — ez sem riasztotta vissza felismeréseik hirdetésétől, de hány átlag-„szakember” állott ezek nyomása alatt. Külön-külön kategóriát képeznek azok, akik tisztán képzettségszerű renyhéségből képtelenek voltak a dolgok lényegét fel-fogni. Ezekről a kóroktól nem mentesek mai kortársaink sem, sőt a skálát a világnézeti különbségek még tovább tágtították.

Helyesnek ítéltetjük meg azt a megállapítást, hogy aki téved egy tudományos felfedezés, találmány értékelésében, még lehet jó szakember, de aki hiúságból vagy tudatlanságból resultó önteltségből nem hajlandó álláspontját revidálni, kerékkötője a haladás szellemének.

Csárda-avatás a Rámon-katlanban

850 méterrel a tenger színe fölött építetik és süketnémák szolgálnak fel benne

Csütörtökön ünnepélyes külsőségek között csárdát avattak a Rámon katlanban, egy szikla tetején 850 méter magasságban a tenger színe fölött. A Rámon csárda Beér Sévától 90 kilométerre délre van és jelentős könnyebbségeket fog okozni a néptelen negevi országút utasainak. A csárdát az országfejlesztési minisztérium építette és a süketnémák egyesületének adta kezelésbe. Az avató beszédet Mordecháj Bentov, országfejlesztési miniszter tartotta, köszönetet mondva a munkásoknak, akik a rendkívül sok nehézségtől vissza nem rúdvá, tető alá hozták az épületet. A süketnémák egyesületének köszönetét Chájna Aftter, az egyesület titkára talmácsolta. Több más üdvözlő beszéd is elhangzott.

Nasszer Pakisztánba látogat

Karacsi (Reuter) — A pakisztáni kormány tegnapi hivatalosan közölte, hogy Abdul Nasszer indiai látogatása után, április 10-ikén hat napos tartózkodásra Pakisztánba érkezik. Nasszer két napot tölt Karacsiban, ahol a köztársaság elnökével, Mohamed Ajub Káhn —abor-nokkal fog tárgyalni, majd körutat tesz az országban. A szöveg szerint a megbeszélések főleg általános nemzetközi kérdésekről szólnak. „miután Pakisztán és az EAK között nem áll tenn semmiféle probléma”. Jó értesült körök nem kátiik, hogy Nasszer a Közkelet problémáit helyezi majd előtérbe.

nisztérium építette és a süketnémák egyesületének adta kezelésbe. Az avató beszédet Mordecháj Bentov, országfejlesztési miniszter tartotta, köszönetet mondva a munkásoknak, akik a rendkívül sok nehézségtől vissza nem rúdvá, tető alá hozták az épületet. A süketnémák egyesületének köszönetét Chájna Aftter, az egyesület titkára talmácsolta. Több más üdvözlő beszéd is elhangzott.

Egyelőre csak egy hosszú átköztermet építettek, a további tervek szerint tíz szobából álló szálloda is épül fog, amelyet a későbbiekben 30 szobára bővítenek. Az épület tervét Teodor Kliszlev építész készítette. A talakat neaveus ornamentikával Becálél Schatz rajzai alapján díszítették.

A fejlesztési minisztérium százezer fontot fektetett be az épületbe és annak kertes udvarába, míg a süketnémák intézetének 35 ezer fontra volt szüksége a helyi berendezés céljaira. A turisztikai hivatal 12 ezer font kölcsönt nyújtott a süketnémáknak. A csárdát négy süketnéma fog dolgozni, akik családjukkal együtt Micep Rámonba költöznek.

BEÉR-SÉVAI HIREK

Napenergiával működő hűtőház

A negevi kutatóintézet beér-sévai kísérleti telepén a napokban fejeződött be a napenergia kihasználásával működő első hűtőház építése. A hűtőház, amely 100 négyzetméteri területet foglal el, dr. Cvi Tábor, a napenergia kihasználását kutató tanács igazgatójának tervei alapján épült és kísérleti célokat szolgál. A kísérleteket csak ebben az évben folytatják le, mert

Épül a dimonai textilgyár

A „Kitán” gyár dimonai textilkombinátjának építése előrehaladt stádiumban van. Jelenleg 150 munkás dolgozik az építkezéseknél és még az ősszel megindítja a gyár egyes üzemi részlegeit. A 40.000 négyzetméteri területen épülő gyár az ország legnagyobb és legmodernebb textilkombinátja lesz, amelynek üzemében a Negeven természet gyapotot is fel fogják dolgozni. A tervek szerint először a pamutfonódat helyezik üzembe és jövő tavasszal, amikor megindul a munka a szövődéskben, textiltfestő- s kikészítő üzemek-

Legelőhöz juttatják a beduinok birkanyáit

A negevi beduintörzsek tulajdonában lévő állatállomány az aszály következtében katasztrófális helyzetbe jutott. Legelő hiányában az állatok nem jutnak élelemhez és a beduinok nem tartják kifizetőnek a több mint tízezer főre becsült birkaállomány száraz takarmánnyal való élelmezését. Ennek következtében a legutóbbi beér-sévai beduin-vásárra soha nem tapasztalt mennyiségben hajtottak fel állatokat, de azok a rendkívül alacsony árak mellett sem találtak vevőre.

A beduintörzsek sejkjei táviratot küldtek Mose Dájan földművelésiügyi miniszternek, akitől sürgős intézkedést és segítséget kértek. Kérélmükben előadták, hogy amennyiben nem kapnak legelőket északon, állat-

Szépítik a várost

Mose Rosenfeld alpolgármester kezdeményezésére a városi kertet több száz rózsafát ültetett el a Nászi-utat kettéválasztó földszilobokba. A különleges fajtajelű félévad rózsafákat, amelyek legjobban felelnek meg a negevi éghajlatnak és kevés vizet igényelnek. — a rechovoti mezőgazdasági kutatóintézetből hozták.

„Egészségügyi hét” Beér-Séván

A város 45 ovodája és 18 elemi iskolája tanulóinak részvételével egészségügyi hét keretében tisztasági versenyt is indítottak az iskolák között és díszoklevéllel fogják kitüntetni azt az iskolát, mely a „legtisztább iskola” címet nyeri. A beér-sévai iskolákkal egyidejűleg a negevi településeken is hasonló tevékenység indult meg.

Bo. os György

Hajó- és repülőjegyek

AMERIKA-, MEXICO-, KANADA-, BRAZILIA- ÉS EUROPABA.

MINDEN FORMALITAS ELINTÉZÉSE

MUNDUS TOURS TEL-AVIV, Nachlat Benjamin 73 • Tel. 67170, 61636

Jeruzsálemben

már a hajnali órákban kezdésitjük előfizetőinknek az UJKELET-et

Rendelje meg fiókunknál, Javetz-utca 7. azonnal indítjuk.

Az „EXODUS” c. regény eddig megjelent folytatásait INGYEN pótoljuk.

Ugyanitt a Gross szótár részletre megrendelhető.

Pészachi hirdetéseit adja fel április 6-ig.

5720 Adár 28. 1960 március 27., vasárnap

Az izraeli rádió magyar adása 19.45 órakor a 33.3 m-es rövidhullámon, 21.45-kor a 400, 422.5 (Jeruzsálem), 299 (Haifa) közep-hullámhosszon haltható.

6.30: Máj tovu. 6.35: rövid hírek, 6.37: zenélő óra, 7: hírek, 7.17: hanglemek, 7.58: rövid hírek, 11: Mussorgsky; Szerzoi; Chausson; Poéma. hegedűre; Jascha Heifetz előadásában; Rossini; Britten; Zenei esték: Csajkovszkij; Szvit „A cárné papusza”-ból; Delibes: Polka Pizzicato; Strauss; Denevér-nyitány. 12: asszonyrovat, 12.30: hanglemek, 13: helyi népdalok, 13.15: fuvózenekar hangverseny. 13.30: hírek, 13.45: Hová megyünk este? - 17: rövid hírek, 17.05: dalok és táncok kivánságműsora. 17.45: gyermek-sarok, 18: ifjúsági műsor, 18.30: könnyű zene, 19: hírek, 19.20: „Tanuljunk egy dalt”, 19.30: műsorismertetés, 20: zenei egyveleg, 20.20: Smuel Rozen találos kérdései, 21: hírek, 21.30: a rámtárgani kamarazenekar hangversenye, 22.35: „A zongoránál” - könnyű zeneszámok, 23: hírszövegjelzés.

A hadsereg műsora 18.03: Kivánságlemek, 18.40: sporthírek, 19.10: katonai dalok, 19.30: Abber: „A korona gyémántjai”; Beethoven: Romance, F-gur; Smetana: Részlet az „Eladott menyasszony”-ból, 20.15: ének- és akkordionszámok, 20.30: jazz-zene, 21.15: „Vidám ritmusok”, 22: tánczene.

Gyógyes gyógszertárak Tel-Avivban 19-24 óráig Dr. Schwarz, Allenby 17, tel. 24-553. Nordau, Ben Jehuda 183, tel. 23-573. Ora, Dizengoff 99, tel. 23-320. Jani, Jenuda Hálevy 67, tel. 62-474. Hadasza, Schunat Hatikva, tel. 32-084. Noga, Jaffo, tel. 81-896 (23 óráig).

HABIMA H

Tel-Aviv, márc. 27., vas., A TIZENKÉT ESKÜDT

IZRAELI OPERA

Tel-Aviv, márc. 29., kedd este 8.30-kor LA PERICHOLE Offenbach operettje

Moris Schwartz

a híres jiddis művész felléptével „Jose Kalb” Tel-Aviv, márc. 28., hétfő, „Ohel-Sém”, 8.30-kor

PICCOLI

RECHOVOT és környéke számára „Bét Hásm” terem, ma vasárnap 6 és 9-kor.

VARSÓI CIRKUSZ

Kikar Malché Jiszráél naponta délután 4 órakor és este 8.30-kor Szombaton 2 előadás 6.30 és 9.15-kor

GAT-mozi TEL-AVIV

LA BIGORNE, CAPORAL DE FRANCE Madagaszkár ezeregy éjszakájának története

„Ein Lied geht um die Welt”

A tel-avivi és haifai nagy siker után, most ARNON, Jeruzsálem Ne mulassza el ezt a filmet!

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA:

ELŐADÁSOK KEZDETE: 8.30, 1.15 és 9.15 órakor ALLENBY: Isten veled, szomszomság ARNON DAVID: Aki jegy nélkül utazik CAFON: Nagyvárosi pokol CHEN: Ót penny GAT: Levél egy ismeretlen asszonytól EDEN: Mai lányok ESZTER: Számolok az áldásokkal MAXIM: El a kezekkel MIGDALOR: A feltámadás MUGRABI: Tegnapi ellenség OPHIR: Pillow talk ORION: Ifjú philadelphiának FEER: Asszony vettem feleségül SHEROT: Egy gyilkosság anatómia TAMAR: Terror egy texasi városban TEL-AVIV: Első oldall híri JARON: A szerelem sokba kerül ZAMIR: Az elveszett legenda

REGÉNYT

A

A szakértők köv-mást a tanuk padt-többen szárazon a- véleményüket, mely folyósolja az ügy- jét. Ennek ellené- denki tudja, no- most dől el: szemt- nyában a tárgyi- Rok játsszák a- sabb szerepet és- attól függ, hogy- meg a szakértők- Az egyik elmond- különönek tartja- fegyver használca- ügyi krónikákban- dul elő fegyvercs- ért hajlamos mé- feltételezésére is, tettesről van szó. elutasítja a feltev- ban, ha ez az elmé- álló lenne, az kizá- coud bünyösségté- aligha lehettek bü- sokkal inkább a- da tagjaira utalna- Az egyes-görb- uralja az egész- napot. Floriot mes- len szakértőt sem- anélkül, hogy kérd-

Eddig a vád az valószínűsíteni, a történet a cs Most tovább akar- nél és bizonyítan- hogy nem is + mással, mint Jac- vel. Hegg profess- nuskodni, a genfi- gi laboratórium ve- ő irányítása alatt- a különböző szak- lényegében az eg- emelésnek a magy- szakvéleménye- tudja, hogy Jac- egy kicsit az v- van. Miután azt í- hogy vallomása te- ja a vádlottat- előtt végtelnek a- a hitelét. Floriot- lékezett rá, hogy- kereste egytben- hogy jogi képe- kérje fel. Erre- s- szüksége, mert- megtámadta egy- kifejtett szakért- séért. Hegg vé- vélt felfedezni eg- rabon, ahol azok- nem voltak. A- szemmel láthatóan- jön. de az elnök- siet. Kijelenti, ho- értő multja nem e- per anyagához és- az ügyre szorítko- kérdések.

Elnök: A nyom- más gyanúsított- foglaltak késeket- ön megvizsgált a- riumában. Talált- nyomokat? Hegg: Egyáltal- a kések mérete- meg annak, ame- beket ejtették. Elnök: A ruha- szakadásokból is- vetkeztetni a tör- Hegg: Igen. A s- arra utalnak, ho- be tört hirtelen- a testből. A többi- amelyeket meg-

Most áttérnek vizsgálata. mely- ben találtak. Me- nyert, hogy a go- het régen ott. A- volt belepve por- valószínűség szeri- tettes vesztette- kéztettünk rá, ho- lakásán megtalá- tákék kabátot. be volt csomag- a rendeltetéssel, r- rós Keresztnek kü- kabatról hiányzott- Hegg: A Plan- ben talált gomb- bére hasonlít a J-

A TIZENHARMADIK ESKÜDT

— Havas László riportja —

VII. Harc a véryomok körül

összetétele teljesen azonos. Ugy a gombnál, mint a cérnánál tehát, az azonoság kimutatható.

Itt, a szakértő a laterna magika segítségével bemutatja a cernaszálak felmagyított képét, majd a gombot, mely úgy jelenik meg a vásznon, mint egy telihold.

Elnök: Döntő-e az azonoság? Vagy csak erős valószínűségről van szó? Hiszen nagyon sok fekete cernát gyártanak...

Hegg: Ez igaz. Az a fajta fekete cerna nagyon elterjedt. De ha az összes tényezőket figyelembe vesszük, a

véletlenek összjátéka túlságosan nagy.

Elnök: Tehát mindenképp előtt a festék azonosága a döntő?

Hegg: Igen. Ezen túl, szövetmaradékokat is találtunk jelentősen.

Hegg: Teljes bizonyosságot.

Elnök: Egy marokkói tör, amilyen a vádlotté, kitéphetett ilyen belsőszerkezetet?

Hegg: Igen.

Elnök: A vér nem tévesztethető össze egy állat vérével?

Hegg: Hacsak nem olyan állatról van szó, melyet nem ismerek...

Ügyész: A gondosan megmosott törön véryomokat találtak. Hogyan lehetséges ez?

Hegg: A nyomok nikrosz-kopikusak és így, aki a tör megmosta, nem láthatja azokat.

A védelem nem Hegghez, hanem közvetlenül a hematológushoz kíván kérdéseket intézni.

Floriót: Egy véryom természetesen kiszárad és önmagában nem analizálható. Tehát fel kell olvasztani. A szakértő erre a célra emberi szérumot használt. Nos, én igen furcsa dolgokat olvastam erről. Orvostudományi szakkönyvekben ez olvasható: „Ez a módszer tévedések olyan sorozatához vezetett, hogy teljesen el kell vetni. A felolvasztásnál a vérmaradék átalakul.”

Szakértő: Igen, kritizálták ezt a módszert, de a tévedések onnan eredtek, hogy az emberi szérum nem volt megfelelően tisztá. A mi általunk használt szérum kitűnő minőségű és semmi kétség sem fér az analízis eredményéhez.

Elnök: Gondolom professzor úr, az ön kollégái a balkezesek, mint mondja, egy európai hírű hematológussal együtt folytatta. Minden kétséget kizáróan megállapították, hogy véryomokról van szó.

Magánvádló: A kerékpáron talált véryomok minimális mennyiségű nem voltak az analízis értékéből?

Hegg: Eppen ellenkezőleg, a kisebb nyomok könnyebben száradnak és jobb lehetőséget adnak az analízisre.

Elnök: Az írásbeli szakvélemény szerint a törön belső szervek, nevezetesen máj nyomatát találták. Ez a megállapítás valószínűsíti, hogy teljes bizonyosságot akár régi módszereket alkalmaztunk volna, az eredmények azonosak.

Floriót: A laboratóriumában. De nem gyakorlati esetben, ahol kiszáradt vérről van szó.

Szakértő: De igen. És had mondjam meg Floriót mesternek, hogy a tudósok, akikre hivatkozik, nem hematológiai szakértők. A módszer elve kitűnő. Közben megjavították a technikát.

Floriót: Fenntartom, hogy minden valamirevaló tudós elveti ezt a módszert.

Elnök: Azt csak elismeri az ügyvéd úr, hogy itt (a vetítövásznon mutat) véryomokat láttunk?

Floriót: Ön látott vért, elnök úr?

Elnök: Nem. Floriót mester, nem láttam. Akárcsak ön, csupán preparátumok vetített képeit láttam. Egyet azonban tudok: amikor még a vér rendelkezésre állt, a védelem a legcsekélyebb érdeklődést sem mutatta iránta és nem vonta kétségbe, hogy emberi vérről van szó.

Valóban, a védelem a nyomozás során nem állított ellenszakértőket. Beér azzal, hogy itt, a tárgyaláson állítson ellenszakértőket és vonja kétségbe az eljárást végző tudósok módszereinek helyességét.

Három külföldi ellenőrző szakértő, valamenyi nagy hírű tudós megerősíti a szakértők véleményét. Ők más módszerekkel folytatták az analízist és hasonló ered-

Szakértő: Allandóan. És a gombon, melynek összetétele ugyancsak hasonló Jaccoud kabátjával. Az legálábbis nem vitás, hogy egy sötétkék gabardinró származik a gomb.

Elnök: Még egy kérdés, professzor úr: más sötétkék gabardinokról készített analízis azonos eredményt adna? Tehát van-e valami, ami döntően Jaccoud gabardinjára utal?

Hegg: Ugyanilyen típusú gabardin hasonló eredményt adna. De adott esetben nagyon ritka és drága árú cikkről van szó, melyet Angliából importáltak.

Elnök: Tehát a kabát relatív ritkasága az, amely döntő?

Hegg: Igen. Kíváncsiságból, utána jártam, hány ilyen kabátot adtak el Genfben az utóbi időben. Abban az üzletben például, ahonnan a kabát ered, nyolc év alatt huszonnégy darabot adtak el. A vevők nem szívesen vásárolják, mert drága és nem is nagyon izékes.

Kicsit sofőr külsőt kölcsönöz.

Derültség a teremben. Jaccoud gyilkos pillantással néz a szakértőre, aki nincs valami kitűnő izéssel öltözve. Az ügyvéd öltözéke nagyon gondos és választékos.

Elnök: A teremben. Jaccoud gyilkos pillantással néz a szakértőre, aki nincs valami kitűnő izéssel öltözve. Az ügyvéd öltözéke nagyon gondos és választékos.

Véryomok

A kabátban, öltönyben, kerékpáron és törön talált véryomokat ismerteti részletesen a szakértő. Az analíziseket, mint mondja, egy európai hírű hematológussal együtt folytatta. Minden kétséget kizáróan megállapították, hogy véryomokról van szó.

Magánvádló: A kerékpáron talált véryomok minimális mennyiségű nem voltak az analízis értékéből?

Hegg: Eppen ellenkezőleg, a kisebb nyomok könnyebben száradnak és jobb lehetőséget adnak az analízisre.

Elnök: Az írásbeli szakvélemény szerint a törön belső szervek, nevezetesen máj nyomatát találták. Ez a megállapítás valószínűsíti, hogy teljes bizonyosságot akár régi módszereket alkalmaztunk volna, az eredmények azonosak.

Floriót: A laboratóriumában. De nem gyakorlati esetben, ahol kiszáradt vérről van szó.

Szakértő: De igen. És had mondjam meg Floriót mesternek, hogy a tudósok, akikre hivatkozik, nem hematológiai szakértők. A módszer elve kitűnő. Közben megjavították a technikát.

Floriót: Fenntartom, hogy minden valamirevaló tudós elveti ezt a módszert.

Elnök: Azt csak elismeri az ügyvéd úr, hogy itt (a vetítövásznon mutat) véryomokat láttunk?

Floriót: Ön látott vért, elnök úr?

Elnök: Nem. Floriót mester, nem láttam. Akárcsak ön, csupán preparátumok vetített képeit láttam. Egyet azonban tudok: amikor még a vér rendelkezésre állt, a védelem a legcsekélyebb érdeklődést sem mutatta iránta és nem vonta kétségbe, hogy emberi vérről van szó.

Valóban, a védelem a nyomozás során nem állított ellenszakértőket. Beér azzal, hogy itt, a tárgyaláson állítson ellenszakértőket és vonja kétségbe az eljárást végző tudósok módszereinek helyességét.

Három külföldi ellenőrző szakértő, valamenyi nagy hírű tudós megerősíti a szakértők véleményét. Ők más módszerekkel folytatták az analízist és hasonló ered-

Elnök: A teremben. Jaccoud gyilkos pillantással néz a szakértőre, aki nincs valami kitűnő izéssel öltözve. Az ügyvéd öltözéke nagyon gondos és választékos.

Derültség a teremben. Jaccoud gyilkos pillantással néz a szakértőre, aki nincs valami kitűnő izéssel öltözve. Az ügyvéd öltözéke nagyon gondos és választékos.

Elnök: A teremben. Jaccoud gyilkos pillantással néz a szakértőre, aki nincs valami kitűnő izéssel öltözve. Az ügyvéd öltözéke nagyon gondos és választékos.

Elnök: A teremben. Jaccoud gyilkos pillantással néz a szakértőre, aki nincs valami kitűnő izéssel öltözve. Az ügyvéd öltözéke nagyon gondos és választékos.

Elnök: A teremben. Jaccoud gyilkos pillantással néz a szakértőre, aki nincs valami kitűnő izéssel öltözve. Az ügyvéd öltözéke nagyon gondos és választékos.

Elnök: A teremben. Jaccoud gyilkos pillantással néz a szakértőre, aki nincs valami kitűnő izéssel öltözve. Az ügyvéd öltözéke nagyon gondos és választékos.

Tel-avivi filmkalauz

BONJOUR TRISTESSE — Allenby mozi

Francoise Sagan nagy port felvert bestsellerének, — mely az irónőnek világsikert hozott — filmváltozata semmivel sem marad el a regénytől, talán még legieszebb, mozgalmassabb és az író sajátos humora, rakétázó szellemessége a dialógusokban ugyanolyan kitűnően érvényesül. A világ egyik legkitűnőbb rendezője, dr. Otto Preminger, az Izraelben jelenleg forgatás alatt álló Exodus rendezője vállalkozott rá, hogy a világsikert elért könyvből annak megfelelő sikerű filmet alkosson. A jelek szerint a vállalkozás sikerrel járt. A filmben egész sor világ-sztár remekel, a többi között a bűbajos, nagytehetségű Deborah Kerr és a tavalyi Oscar-díj tulajdonosa David Niven.

PILLOW TALK — Ofir mozi

Hosszú, hosszú idő óta nem volt ilyen sikeres, ragyogóan szellemes, bűbajos társadalmi filmvígjáték, mely két órán át cibüvöli, magával ragadja a nézőt. A film nemcsak folytonos harsány nevetésre készíti a mozi látogatót, de lehetőséget nyújt neki arra is, hogy igazán művészi eréjű komédiáznak lehessen tanúja, nemes eszközökkel folytatott, a legjobb hagyományokat követő színjátszást lásson. A történet: ikertelefontulajdonosok, fiatal férfi és ragyogó leány, akik gyűlölnek egymást és folytonos veszekedésben élnek, de amikor személyesen is összeismerkednek halálosan egymásba szeretnek. Doris Day remek humora, szépsége és tehetsége elképráztatja a nézőt. A filmvilág prognózisa szerint az április 4-én kiosztásra kerülő Oscar díjat Doris Daynek fogják ítélni ezért az alakításáért. Rock Hudson a férfifőszereplő méltó partnere Doris Daynek.

FIVE PENNIES — Chen mozi

Danny Kaye legújabb filmje műfajára nézve jazz-film, melyben a történet csak ürügy a muzsikálásra és azt a kényszerű megszaktitást adja, mely a zene hatását növeli. Danny Kaye a világ első számú bohóca s mint ilyen a kedvence, csakugyan mindent megtesz annak érdekében, hogy a mozi látogató jól érezze magát. Ez az univerzális tehetségű színész teljesen uralja a nézősereget, úgy hallítja, ahogyan csak akarja, neveteti, elbűvöli, megrikatja.

THE YOUNG PHILADELPHIANS — Orion mozi

A tel-avivi moziban jelenleg vetített filmek közül kétségtelenül az egyik legművészebb alkotás a fenti film. Ez a társadalmi dráma egy törvénytelenül született gyermek életét, küzdelmeit tárja a néző elé és olyan emberi konfliktusokat mutat be, melyekre mindenki érző szívvel reagál. A jelenleg Izraelben tartózkodó Paul Newman, aki a készülő Exodus főszereplője lesz alakítja a fenti film főszerepét. Ez a nagyon tehetséges színész életének legjobban formált alakításával jelentkezik ebben a nagyon sikerült, kitűnő filmben.

NORTH BY NORTHWEST — Eszter mozi

Fantasztikusan érdekes ez a legújabb Hitchcock film, mely minden eddigi alkotását túlszárnyalóan fordulatos, izgalmas és kitűnően fényképezett műve ennek a világhírű és a széles tömegek előtt ismert és becsült filmrendezőnek. A film főhőse az egyszerű ember, aki a véletlen folyamán a dolgok közepébe kerül, fantasztikus események történnek vele, melyek során csakugyan hőssé válik és olyan emberi tulajdonságokat árul el, amiről maga sem tudta, hogy azok birtokában van. Cary Grant egyszerű tipust ad, a töle megszokott férfiasággal, száraz humorral, eleganciával és nagyvonalúsággal oldja meg nehéz feladatát. James Mason szintén remekel.

HELL IN THE CITY — Cáfön mozi

A két éve beharangozott nagy neorealista film egy női börtönbe viszi el a nézőt. A börtönélet mindennapja pereg a mozi látogató előtt igen beavatottan, a női foglyok érzelmi kitérőseinek, szenvedéseinek és örömeinek lehetünk szemtanúi ragyogó színészi alakítások elevenítésében. A film, mely zártcselekményű, inkább szinpadati hatásokra épült és ezért dialógusai talán hosszabbak, mint azt az olasz filmeknél megszoktuk. A nagy vonzereje ennek az alkotásnak, hogy az olasz neorealizmus két nagy színészi egyénisége, a két Oscar-díjas művész, Anna Magnani és Giulietta Masina együtt szerepel benne. A két zseniális színésznő megteszi a töle elvárt erőfeszítést.

A szakértők követik egymást a tanúk padján. A legújabb szárazon adják elő véleményüket, mely nem bevéleményüket, mely nem befolyásolja az ügy kimenetelét. Ennek ellenére, mindezt dől el: szemtanúk hiányában a tárgyi bizonyítékok játsszák a legfontosabb szerepet és minden attól függ, hogyan ítélik meg a szakértők ezeket.

Az egyik elmondja, hogy különbözőnek tartja a két fegyver használatát. A bűnügyi krónikákban elgigórt, az elő fegyvercsere. Ezután feltehetőleg meg annak ért hajlamos még annak feltételezésére is, hogy két tettesről van szó. Az elnök elutasítja a feltevést. Valóban, ha ez az elmélet helytálló lenne, az kizárná Jaccoud bűnösségét, akinek aligha lehettek büntérszai és sokkal inkább a betörőbanda tagjaira utalna.

Az egyenes-görbe kérdés uralja az egész tárgyalási napot. Floriót mester egyetlen szakértőt sem enged el anélkül, hogy kérdéseket te-

gyen fel az egyenes vagy görbe tör használatával kapcsolatban. Szinte valamennyien megegyeznek abban, hogy a görbe tör használata a valószínűbb, de az ügy véd kérdéseire megzavarodnak és gyakran önmagukkal is ellentmondásba kerülnek. Így, az egyik orvos szerint, a görbe tör használata a legfőbb bizonyíték, hogy bizonyos belső szervek sértetlenek maradtak, ami csak úgy magyarázható, hogy a tör görbe volt, tehát elhaladt mellettük. A következő tanú: azután teljessé válik a konfúzió:

Floriót: Professzor ur, ugy-e ön kísérletet folytatott egy hulla-moddellen egyenes törrel?

Orvos: Igen.

Floriót: Mit tapasztalt a belső szervekkel kapcsolatban?

Orvos: Teljesen sértetlenek maradtak.

Most azután igazodjon el valaki!

A vád tanuja

Eddig a vád azt akarta valószínűsíteni, hogy görbe törrel történt a cselekmény. Most tovább akar menni ennél és bizonyítani akarja, hogy nem is történhetett mással, mint Jaccoud törrel. Hegg professzor fog tanuszkodni, a genfi rendőrségi laboratórium vezetője. Az ő irányítása alatt dolgoztak a különböző szakértők és lényegében az egész vádemelésnek a magva, az ő szakvéleménye. Mindenki tudja, hogy Jaccoud sorsa egy kicsit az ő kezében van. Miután azt is tudják, hogy vallomása terhelni fogja a vádlottat, mindenképp el kell igyekezniük bizonyítani a hitelét. Floriót mester említeztet rá, hogy Hegg felkereste egy ízben Jaccoudt, hogy jogi képviselőjének kérje fel. Erre azért volt szüksége, mert egy újság megtámadta egy bűnperben kifejtett szakértői működését. Hegg véryomokat vélte felfedezni egy ruhadarabon, ahol azok valójában nem voltak. A professzor szemmel láthatóan zavarba jön. De az elnök segítségére siet. Kijelenti, hogy a szakértő multja nem tartozik a per anyagához és kizárólag az ügyre szorítkozhatnak a kérdések.

Elnök: A nyomozás során más gyanúsítottaknál is lefogták kézeket, melyeket ön megvizsgált a laboratóriumában. Talált rajtuk véryomokat?

Hegg: Egyáltalán nem. És a kések mérete sem felelt meg annak, amellyel a sebeket ejtették.

Elnök: A ruhákon levő szakadásokból is lehet következtetni a tör méreteire?

Hegg: Igen. A szakadások arra utalnak, hogy egy görbe tör tört hirtelen húzták ki a testből. A többi fegyverek, melyeket megvizsgáltam,

nem okozhatták ezeket a szakadásokat.

Floriót: Szóval a szakadásokat nem okozhatta egyes tör?

Hegg: Sokkal kevésbé hangsúlyozottak az egyenes törrel okozott károk.

Floriót: Hogyan magyarázza a nagy különbségeket, melyek az áldozat ruháján talált egyes szakadások között állnak fenn?

Hegg: Annak a következményei, hogy nem egyforma erővel sújtott a tettes és húzta vissza a tör.

Floriót: És miért van a különbség a megfelelő szakadások és a testen talált sebek között?

Hegg: Nem tudnám pontosan megmondani, de valószínűleg azért, mert az emberi bőr elasztikusabb, mint a textilanyagok.

Elnök: Az következik ebből, hogy a ruhákon levő szakadásokból jobban lehet következtetni a fegyver méreteire, mint magából a sebből?

Hegg: Igen, kivéve ha trikoanyagokról van szó. De nem csupán a szakadásokból következtek, hanem a sebekből is. Szakértői pályám során sokszáz kísérletet csináltam úgy sebekkel, mint szakadásokkal.

Nicollet: Sokszáz kísérletet? En is sokszáz kísérletet csináltam álomban és képzeltetemben.

Elnök: Az ügyvéd úr áll mai senkit sem érdekelnek?

Nicollet: Meg vagyok róla győződve, elnök ur. Csak arra akarom utalni, hogy az ilyen kijelentések befolyásolhatják az esküdteket. A per iratai között nincs szó Hegg úr sokszáz kísérletéről. A laboratóriumában folytatta őket, de nem itt előttünk.

Hegg: Ha kívánja, itt ön előtt is lefolytatom őket...

A gomb

Most áttérnek a gomb vizsgálatára, melyet a kertben találtak. Megállapítást nyert, hogy a gomb nem lehet régén ott, mert nem volt belepve porral. Minden valószínűség szerint tehát, a tettes vesztette el. Emlékeztetünk rá, hogy Jaccoud lakásán megtaláltak egy sötétkék kabátot, mely már be volt csomagolva, azzal a rendeltetéssel, hogy a Vörös Keresztnek küldték el. A kabátból hiányzott egy gomb.

Hegg: A Plan les-Outaesen talált gomb külső kényszerűen hasonló a Jaccoud kabátjáról hiányzó gombhoz. Ugyanaz a fekete szín, ugyan az az átmérő, hasonló alak. Igaz, a lyukaknál bizonyos eltérés mutatkozik de a szakértők szerint ez előfordul az egy sorozatban gyártott gomboknál. Összehasonlítottuk a cernát is, melyet részben a leszakadt gombon, részben a kabátban a gomb helyén találtak. Az anyag és színézés hasonló. Mi azonban nem érjük be ezzel. Kromatografikus módszereirelembre bontottuk a festéket. Az eredmény, hogy a két cerna festőanyagának

EXODUS

IRTA: LEON URIS

(12)

Meta Hansen hazavitte az iskolából Karen és öccsét, Karen agyában az emlékezők áradatának útját nyitotta meg és ezzel együtt a félelemét és rettegését is. Az első hetekben mindenki megzavarodva és aggódón lézgett, csak Aage maradt nyugodt.

A német megszálló katonai és polgári hatóságok ragyogó ígéretekkel tettek. A dánok árja fajúak, mint maguk a németek. Lényegében nem is mások, mint germán testvéreik és a német megszállás tulajdonképpeni oka, hogy az országot megvédje a bolsevik támadástól. Dánia, — ígérték, — szabadon irányíthatja tovább belpolitikáját, mintaprotectorátus lesz belőle. Ilyen biztosítékok alapján a kezdeti izgalom elcsitulak és az élet visszatért régi medrébe.

A tisztelteméltó Keresztély király tovább folytatta mindennapos lovaglásait a koppenhágai Amalienborg kastélyból. Büszkén lovagolt az utcákon keresztül és a dánok követték példáját. Ezt a magatartást passzív ellenállásnak nevezték.

Aagenak igaza lett. Karen visszament az iskolába, tovább folytatta táncleckéit és az élet csaknem úgy folyt tovább, mintha semmi nem történt volna.

Elérkezett az 1941-es esztendő. A dániai német megszállás nyolcadik hónapjába lépett és egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy a német megszállók és a „minta-védnőkéség” népe között a feszültség növekszik. Krisztián király tovább ingerelte a hódítókat azzal, hogy nem vett tudomást jelenlétükről. A dán lakosság, amennyire lehetett követte a példát, sőt, mi több, a németek fontoskodásából gúnyt űzött és kacagott nagyhangú kiáltványokon. És mennél többet kacagtak a dánok, annál dühösebbek lettek a németek.

Ha a német megszállás kezdetén volt is a dán népnek valami illúziója, az csakhamar teljesen szertefoszlott. A dán ipar, mezőgazdaság, földrajz helyét már beiktatták a német tervekbe. Dánia új fogaskerek volt a háborús gépezetben. 1941 év közepétől kezdve a dánok testvére, Norvégia példáját követve számszerűen kicsiny, de rendkívül elszánt ellenállási szervezkedést alakítottak.

Dr. Werner Best, a német birodalmi kormány dániai védnökségének polgári főparancsnoka a „mintaprotectorátus” szószólójának szegődött, de csak addig, míg a dánok hajlandók voltak békesen együttműködni a megszállókkal. Noha a dán néppel szemben alkalmazott rendszabályok igen enyhék voltak a többi leigázott népekkel szembeni bánásmóddhoz hasonlítva, az ellenállási mozgalom mégis feltartóztathatatlanul erősödött. Bár az ellenállás résztvevői nem gátohatták a németeket harci tevékenységükben és nem szervezhettek ellenük általános felkelést, mégis megtalálták a módját annak, hogy a németek elleni gyűlöletüket szabadjára engedjék, — szabotázsakciókba kezdtek.

Dr. Werner Best nem vesztette el a fejét. A legnagyobb csendben nekilátott és a dán nép körében összegyűjtötte a németekkel rokonszenvező elemeket, hogy úrrá legyen az összeesküvéseken. A németek felállították a HIPO-t, egy dán terroristákból toborzott bandát, mely büntetőakciókat hajtott végre saját honfitársai ellen. A németek minden dán nemzeti szabotázsakciónak akciójával válaszoltak.

A német megszállás éveit és hónapjait múltak, és a távoli Aalborgban, ahol az élet tökéletesen normálisnak tűnt, Karen Hansen betöltötte tizenegyedik és tizenkettedik életévét. A szabotázsokról szóló tudósítások és a néhanapján felhangzó puskalövések, vagy robbanások hangjait itt csak pillanatnyi izgalmakat okoztak.

Karen fiatal lányá sűrűn sírt. Megismerte annak az érzésnek első örömeit és fájdalmait, mely a lélek mélyén támad, nem családtag és nem barátot iránt. Az iskola legkitünőbb futballjátékos, a fiatal Mogens Sørensen volt az ideálja és, mert Karen vonzalma nem maradt viszonzatlan, az iskolában minden lány őt irigyelte.

Ragyogó tánclehetősége arra indította tanárnőjét, hogy Metát és Aaget rábeszélje, folyamodjanak Koppenhágában a dán Királyi Ballett táncosportjához a fiatal lány felvétele iránt. — A gyermek rendkívül tehetséges, — mondta a tanárnő, — táncában olyan érzések kifejezésére képes, melyek az ő korában teljesen szokatlanok.

Az 1943-as év folyamán Hansenék egyre nyugtalanabbak lettek. A dániai földalatti mozgalom érintkezésben állt a szövetséges főhadiszállással és rádió útján állandóan tájékoztatva őket a Dániában lévő hadifortosságú ipartelepek és hadianyagraktárak helyzetéről. Az ellenállási tevékenység annyira terjedt, hogy az angol királyi légierő moszkói bombázógépei eme hadicélpontok legpontosabb adataival is rendelkeztek.

A HIPO és a németbárenc dán terroristák megtorló tevékenységbe kezdtek. Amikor a terrorakciók gyakoribbakká váltak, Aage nyugtalan lett. Aalborgban mindenki ismerte Karen származásának történetét, tudták, milyen körülmények között érkezett Dániába. Bár a dán

zsidók ellen még semmiféle intézkedéseket nem fogadtak, a heizet bármilyik percben megváltozhat. Majdnem bizonyosra vehető, hogy a Karennal kapcsolatos összes adatokat a HIPO már jelentette is a német hatóságoknak. Aage és Meta tehát elhatározták, hogy eladják aalborgi házukat és azzal az ürüggyel, hogy Aage hivatása és érvényesülése szempontjából ott előnyösebb, Koppenhágába költöznek. Koppenhágában Karen is komolyabban foglalkozhat tánc tanulmányaival.

1943 nyarán Aage abban a reményben, hogy a főváros egymillió lakosa között névtelenül megbújhat, betársult egy koppenhágai ügyvéd irodájába. Karen számára születési bizonyítványt és más személyi okmányokat hamisítottak annak igazolására, hogy a kislány saját gyermekül. Karen összetört szívvvel mondott búcsút első szerelmének, Mogens Sørensennek.

Koppenhágában Hansenék szép lakást béreltek a Sorredams Dosseringen, egy fákkal szegélyezett széles úton, mely mesterséges tóra nézett és számos hid vezetett át felette az óvárosba.

Miután Karen megszokta a környezetváltozást, igen megszerette Koppenhágát. Ez a város olyan volt, mint amilyenekről a mesékben olvasott. Karen, Aage és Maximilian órák hosszat sétáltak, hogy a város csodáit megismerjék. Annyi szép hely volt itt. Az ember körüljárhatta a kikötőt, a Kis Vizitünder szobra mellett, a Langeligien, vagy a Citadella körüli parkokat, vagy a Kristiansborg-kastély kertjét. Ott voltak a csatornák, a rövid, keskeny kis utcák régi ötemeletes terméskőházaikkal. És mindenekelőtt szórakoztatta az embert a kerékpározók véget nem érő áradata, az óriási Halpiac, a Gammel Strand, ami olyan zajos és nyüzsgőforgalmu, hogy az aalborgi piac elszégyelhetette magát mellette.

De a tündérország koronája mégis a Tivoli volt, csodaszép, tarka, kilométerekre nyúló virággyáival, esti színes kivilágításával, síklóvasúttal, színház- és éttermeivel, gyermekzenekarával és a Wivex-Étteremmel, tűzijátékkal és kacagással. Karen nemsokára már elképzelné sem tudta, hogy másutt is lehet élni, mint Koppenhágában.

Egy nap Karen izgatottan, sietve szaladt végig a házukhoz vezető utcán, fel a lépcsőn, berontott a lakásba, egyenesen az újságjába merült Aage karjai közé.

— Apu! Apu! Apu! ...!

Felhúzta Aaget a székéről, körülölelte vele a szobát, aztán otthagya szédülten a szoba közepén, ő pedig tovább pergett a bútorok között vissza Hansenhez és újra átölelte. Meta megjelent az ajtóban és rámosolygott.

— Lányotok ezennel ünnepélyesen közli veletek, hogy felvették a Királyi Ballettba.

— Ugy...? — szölt Aage — hát ez bizony nagyon szép.

Ezen az estén, mikor Karen már elaludt, Meta, aki rendkívül büszke volt Karen eredményeire, végre kiöntötte szívét Aage előtt.

— Ilyen tehetség — mondta — minden ezer között ha egy akad. Őt-hat évi intenzív tanulás után a legnagyobbak közé emelkedik.

— Nagyon örülök... igazán nagyon örülök — ismételte Aage és vigyázott, hogy ne lássák rajta, mennyire büszke.

De nem minden volt tündérmese és boldogság Koppenhágában. Éjszakáról-éjszakára megremegett a föld a robbanásoktól, melyeket a földalatti mozgalom szervezte hajtott végre. A robbanások bevilágították az eget, a levegő megtelt táncoló lángokkal, fegyverek ropogásával és gépfegyverek kattogásával. Szabotázs...! Megtorlás...!

A HIPO módszeresen kezdte tönkretenni azokat a helyeket és dolgokat, melyeket a dánok szerettek és örömlüket találtak bennük. A németbárenc dán terroristák felrobbantották a színházakat, vendéglőket és szórakozóhelyeket. A dán földalatti szervezet viszonzással lecsapott azokra a helyekre, ahol a németek fegyvert és municiót tartáltak. Nem mult el nap és éjszaka robbanások, mennydörgések és lövöldözés nélkül.

A német hadsereg parádés felvonulásain az utcák üresen tárogáltak. A dánok hátafordították a németek harci ceremóniáinak. De a dán nemzeti ünnepeken az utcákat megtöltötték a szenvedést vállaló néma tömegek. Az öreg Keresztély királyt mindennapos kilovaglásán sokszáz főnyi tömeg követte, akik hangos kiáltásokkal, ujjongva köszöntötték az uralkodót.

A feszültség pedig egyre növekedett, — végül kirobbant. 1943 augusztus 29-nek reggelén olyan detonáció remegtette meg a levegőt, melyet végig az egész tengerparton hallani lehetett. A dán flotta elsüllyesztette saját hajóit, hogy a Dániába vezető vízi utakat teljesen eltorlaszolja.

A dühös németek felsorakoztak a kormányzósági palota és az Amalienborgi királyi palota előtt. A királyi testőrség ellenszegült és szabályszerű ütközet kezdődött, mely nagyon rövid idő alatt végetért. Az amalienborgi királyi kastély előtt német őrség foglalta el a dán testőrök helyét. Dániában német tábornokok és magasrangú SS és Gestapo-tisztek jelentek meg, hogy ráncbaszedjék a dán népet. A parlamentet feloszlatták és tucatnyi szigorú, korlátozó rendelet látott napvilágot. A mintavédnökség immár megszűnt „mintaszerű” lenni, ha egyáltalán az volt is valaha.

A dánok a német megszorításokra újabb szabotázsakcióikkal válaszoltak. Raktárak, gyárak, muni-

ciókészletek, hidak repültek a levegőbe. A németek szörnyen idegesek lettek, mert a dán szabotázsakcióiknak érzékenyen érintették őket.

A német megszállócsapatok főhadiszállásáról, a „HOTEL D'ANGLETERRE”-ből megérkezett a rendelkezés: „MINDEN ZSIDÓ DAVID CSILLAGGAL ELLÁTOTT SÁRGA KARZSALAGOT TARTOZIK VISELNI!”

Ezen az éjszakán a földalatti rádióállomás Dánia lakosságának a következő hírt sugározta. „Amalienborgból Keresztély király a zsidók csillagviselését elrendelő német parancsra a következő választ adta: „Egyik dán polgár olyan, mint a másik. A király lesz az első, aki a sárga csillagot viselni fogja és minden tisztességes dán polgártól elvárja ugyanezt!”

A következő napon Koppenhágában csaknem minden ember David csillaggal ellátott sárga karzsalaggal jelent meg az utcákon.

Másnap a németek a rendelkezést visszavonták.

Aage nem volt ugyan aktív tagja a földalatti szervezetnek, de irodájának lársai vezetőszereteket vittek a mozgalomban és tőlük időről-ldőre megbízható értesítéseket szerzett az általános helyzetről. 1943 nyarának végéfelé borzasztó ideges és nyugtalan lett és elhatározta, hogy Karennal kapcsolatban véglegesen dönteniök kell.

— Biztos forrásból értesültem róla, — mondta feleségének, — hogy a németek pár hónapon belül összehozzák a dán zsidókat. Azt nem tudom pontosan, hogy a Gestapo mikor készül lecsapni rájuk.

Meta Hansen az ablakhoz lépett és kinézett a tóra, a hidakra és a régi városra. Esteledett. Karennek hamarosan meg kell érkeznie a balettleckéről. Meta feje tele volt minden elképzelhető gondolattal, tervvel, melyeket Karen tizenharmadik születésnapjára tartogatott. — Milyen csodaszép ünnepség lesz, — gondolta negyven meg-hívott gyermek a Tivoli Kertben.

Aage pipára gyújtott és Karennek az íróasztalán álló fényképét nézte. Mélyet sóhajtott.

— Nem tudok megválni tőle — mondta Meta.

— Nincs jogunk hozzá, hogy...!

— Nála egészen más a helyzet, ő nem dániai zsidó, és vannak okmányaink arról, hogy a mi gyermekünk.

Aage felesége vállára tette a kezét. — Aalborgban akárki informálhatja a németeket arról, mi a valódi helyzet.

— Senki sem vesz magának annyi fáradságot egy gyermek miatt...!

— Még mindig nem ismered ezeket az embereket...? Meta megfordult, szembenézett férjével és így szólt: — Megkereszteljük és törvényesen örökbefogadjuk.

Aage lassan megrázta a fejét, az asszony egy székbe-roskadtt és az ajkát harapdálta. Olyan erősen szorította a szék támláját, hogy bőre alól kiszaladt a vér. — Akkor hát mi lesz most, Aage?

— Most szervezik a zsidó lakosság áttelepítését a tengerparti vidékre Öre Sunds közelébe. Minden kapható vízijárművet összevásárolunk és átszállítjuk őket Svédországba. A vidékek azt üzentek, hogy minden menekültet beengednek és gondoskodnak róluk.

— Hány éjszakát töltöttem álmatlanul és gondolkodtam a lehetőségeken. Mindig arra a végeredményre jutottam, hogy nagyobb veszélyben van, ha menekülnie kell. És most is csak azt mondom, biztosabb számára, ha ittmarad velünk.

— Gondold meg mit beszélsz Meta.

Az asszony a kétségbeesés és elszántság olyan kifejezésével nézett férjére, amit még soha nem látott ezen az arcon. — Soha, semmiért sem tudnék megválni a gyermektől Aage. Nem tudok élni nélküle...!

Minden dán polgár, akit felkértek az együttműködésre, teljes erejét beleadta a vállalkozásba. Dánia teljes zsidó lakosságát titokban az északi Zeelandba csempészték, ahonnan biztonságban megérkeztek Svédországba. Nem sokkal utóbb, még abban a hónapban a németek egész Dánia területén zsidóirakiat rendeltek el, hogy deportálják őket. Egyetlen zsidót sem találtak az egész országban.

Bár Karen sértetlenül és zavartalanul Koppenhágában maradt a Hansen-családdal, elhatározásuk felelőssége sulyosan nehezedett Metára. A német megszállás első percétől fogva az élet lidércálm, szorongás volt számára. Minden újabb rémhír pánikszerű kétségbeesésbe döntötte. Három, vagy négy alkalommal Karennal elmenekült Koppenhágából jütlandi rokonaihoz.

Aage egyre nagyobb részt és feladatot vállalt a földalatti mozgalomban. Hetenként háromszor-egyszer az éjszakát sem töltötte otthon. Meta számára ezek az éjszakák borzalmasak voltak.

A dániai földalatti mozgalom most már egységesen, megszervezetten és központi irányítás mellett minden erejét a német csapatszallítások megakadályozására és zavaráására irányította. Alig mult el félóra anélkül, hogy valahol az országban ne bombáztak volna vasutonalakat. Rövidesen Dánia minden vasutvonala mentén felrobbantott vonatok roncsai heverték.

A HIPO megtorlásul felrobbantotta a dánok kedvelt Tivoli Kertjét.

A dánok erre a németek elleni általános sztrájkra hívták fel a népet. Az emberek nagy tömegekben vonultak ki az utcára és mindenfelé barrikádokat emeltek, melyeket teletöltöttek dán, angol, amerikai és szovjet lőbogókkal.

Szöv...
Tegnap a Nem...
szágban szereplő...
logatott játékos...
a Szövetségi-díj...
tak. A bajnoksá...
válogatott csapa...
álló olimpiai el...
miatt tegnap sz...
következő hetek...
képpen elmarad...
A mérkőzések...
meglátszott a...
játékosok távo...
nagy számban m...
zonség nem is...
nagy igényeket...
kal szemben. E...
a halfai derby-...
melyet a Mal...
meg, annak el...
három játékosá...
jobbkat — né...
az ellenfele cs...
tartalékot volt...
repetelni. A ké...
sőt! bajnoki m...
a bravur nem...
Makkábi Haifa...
esett a Hápoél...
—Makkábi Nat...
zesen is, de a...
gólzáppal a B...
Gán győzött ot...
ugyancsak ere...
társorral szerep...
da felett.

Eredme...
Makkábi Tel...
poél Tel-Aviv 2...
két csapatban...
lék játszott a...
helyén. A mező...
kabi csapata ne...
volt, az első...
Bursuk révén...
en a Hápoél...
után a mező...
gásító játéko...
Náchmiász egy...
elért gójjal...
megszerezte a...
mérkőzés álla...
szinvisonal m...
— Makkábi...
poél Haifa 4:3...
kábiból Smilov...
Mencsel mara...
helyettük tart...
tak. Az első...
góljából a Há...
félidőig sikerü...
megöriznie. A...
időben Heid, B...
ra szerezték a...
jait, míg P...
Csajkovszki...
teres büntető...
Hápoél részé...
menyesek.

Látoga...
A fokozódó...
lom igényeire...
re a következ...
további 3000...
új szállodák...
3000 munkae...
tük 1100 sza...
szükség. Miut...
ben, mint a...
mutatkozik n...
lodai szakem...
portások, szak...
osztályú pinc...
turisztikai hiv...
ügyi miniszte...
ólve elhatáro...
doskodni fog...
munkaeörök...
Ebből a cé...
luxus-szállodá...
ködve szakta...
tesitenek, a...
kettő már hé...
ködk. A haif...
otthon főleg...
mi flotta szá...
pincéreket é...
mig a herzia...
szállóban pin...
portás-képzöt...
tanak.

A 8-16 hón...
folyamok rés...
zetnek tandi...
mányi idejük...
állapot. A...
3.5-6 font...
szesülnek. E...
ből fizetik k...
jukat és be...
szerény ösz...
hatják család...
A portás-t...
vovót, akik...
képzettséget...
angol nyelv...
nek, az Aka...
melyzeti szá...
gett tanterme...

Szövetségi díj-mérkőzések

Tegnap a Nemzeti Bajnok-ságban szereplő csapatok válogatott játékosaik nélkül...

Hápoél Jeruzsálem - Bétár Tel-Aviv 2:0 (0:0) Háromezer néző volt tanuja a gyengészivonalu küzdelemnek...

Makkábi Jaffa - Makkábi Petách-Tikva 2:0 (1:0) A mérkőzést a mutatott játékok alapján megérdemelten nyerte meg a jobb csatárral rendelkező jaffai csapat...

Hápoél Petách-Tikva - Makkábi Natánja 4:3 (2:1) Mindvégig éles küzdelem folyt, amennyiben a rutinosabb Hápoél némi szerencsével győzte le ellenfelét...

Hápoél Rámát-Gán - Bné Jehuda 6:4 (4:1) Közel kétezer néző gyűlt össze a játékter körül, amelyen sűrűn záporoztak a gólok...

Eredmények: Makkábi Tel-Aviv - Hápoél Tel-Aviv 2:1 (0:1). Mind két csapatban számos tartalék játszott a válogatottak helyén...

Makkábi Haifa - Hápoél Haifa 4:3 (0:1). A Makkábiól Smilovits, Amár és Mencil maradtak távol és helyettük tartalékok játszottak...

A fokozódó turistaforgalom igényeinek kielégítésére a következő öt év alatt további 3000 szobára és az új szállodák üzemeltetéséhez 3000 munkásra...

A szakácsstanfolyam 16 féléves pályázatos növendékét hatalmas konyhakéssel felszerelve, grillen sült csirke darabolása és sárgarépa szeletelés közben találtak meg a munkaügyi minisztérium által modernül felszerelt tankonyhában...

A hét sporteseményei között kétségtelenül a legnagyobb jelentőségűnek a labdarúgó válogatott csapat utazását kell tartanunk. A válogatott csapat Athénbe és Belgrádba készül, hogy ott Görögország és Jugoszlávia labdarúgó csapataival mérkőzzék az olimpiai bajnokság döntőjébe jutása céljából...

A válogatott utja elé nemcsak a vetéltségét sikerült megőriznie, de a labdarúgásunk történetében először is győzelmesen fejezte be olimpiai mérkőzését az egyik ellenféllel szemben.

A sport eseményeit figyelemmel kísérő olvasó emlékeztetőben még bizonyára élénken él az az örömdetes ráját-mérkőzés, melyben csapatunk a félelmetes hírvé jogoszlávokkal szemben jól megérdemelt 2:2 arányú döntetlent ért el...

Az olimpiai előmérkőzések állása jelenleg csoportunkban a következő: Jugoszlávia 2 játékos 6:2 góllal, 3 pont; Izrael 2 játékos 4:3 góllal, 3 pont; Görögország 2 játékos 1:6 góllal, 0 pont nélkül.

A hátralévő mérkőzések: Izrael-Görögország, Izrael-Jugoszlávia, Görögország-Jugoszlávia.

APRILIS 14-ÉN JÖN A VASAS

A régi magyar „csoda-válogatott” hat játékosával, április 14-én érkezik Izraelbe a budapesti Vasas labdarúgó csapata, amelyet a Makkábi Tel-Aviv hívott meg három mérkőzésre...

A Vasas április 16-án Jaffán a Makkábi Tel-Aviv csapatával, 18-án Haifán az ottani Makkábi-val, míg április 20-án a Rámát-gáni stadionban a válogatott keret tart edzőmérkőzést az erős vendégcsapattal, Ime, a Vasas hat nagy labdarúgója: Kárpáti és Sárosi hátvédek, Burzsk középhátvéd, Csordás jobbszélső, Mahos jobb-szélső és Berendi bal-szélső.

Fuchs Avram

Nyugatnémet ifjúsági csoportok részéről számos kérelem érkezett Izraelbe, hogy ide látogathassanak és néhány hónapig kibucokban vagy nagy fejlesztési vállalatoknál dolgozhassanak...

Hivatlan izraeli vendégek az angol királyi palotában Kínos ügy foglalkoztatja a külügyminisztériumot amely vizsgálatot indított Izrael londoni nagykövetségének néhány alkalmazottja ellen...

Egy év alatt 75 millióval emelkedett a Bank Leumi mérlegének összege Az intézet betétállománya 262 millióról 305 millióra gyarapodott

Jesájahu Foerder, a Bank Leumi Lejiszraéli vezérigazgatója sajtófogadás keretében érdekes részleteket közölt a bank 1959 évi jelentéséből, amelyet a jövő hónapban terjesztenek a részvényesek közgyűlésére...

Burmában is Izrael ellen agitál Egyiptom Kairó új akciója főként hajózási és kereskedelmi téren igyekszik nekünk ártani Tel Aviv, (Az Uj Kelet katonai tudósítójától) - Az egyiptomiak az utóbbi időben rendkívül élénk tevékenységet fejtenek ki Burmában, amelynek célja megzavarni az Izrael és Burma közötti barátságos viszonyt...

A NEMET IFJUSÁG CHALUCI MUNKÁRA JELENTKEZIK

Több száz német ifjúsági szervezet akar munkacsoportokat küldeni Izraelbe

hogy ezt nyilvánosságra hozták volna. Az utóbbi hetekben lényegesen nőtt a turisták száma is Nyugatnémetországból...

Hivatlan izraeli vendégek az angol királyi palotában

Kínos ügy foglalkoztatja a külügyminisztériumot amely vizsgálatot indított Izrael londoni nagykövetségének néhány alkalmazottja ellen...

Egy év alatt 75 millióval emelkedett a Bank Leumi mérlegének összege

Az intézet betétállománya 262 millióról 305 millióra gyarapodott

Jesájahu Foerder, a Bank Leumi Lejiszraéli vezérigazgatója sajtófogadás keretében érdekes részleteket közölt a bank 1959 évi jelentéséből, amelyet a jövő hónapban terjesztenek a részvényesek közgyűlésére...

Burmában is Izrael ellen agitál Egyiptom

Kairó új akciója főként hajózási és kereskedelmi téren igyekszik nekünk ártani

Tel Aviv, (Az Uj Kelet katonai tudósítójától) - Az egyiptomiak az utóbbi időben rendkívül élénk tevékenységet fejtenek ki Burmában, amelynek célja megzavarni az Izrael és Burma közötti barátságos viszonyt...

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei

REICHENTHAL FERENC newyorki festőművész fogadása

A tel-avivi HOH kultúrosztálya 1960 március 31-én, esztendőnkön este 8 órakor, terített asztaloknál ünnepi fogadást rendez

Reichenthal Ferenc a Bratislavából elszármazott világhírű festőművész tisztelőre kivételesen, a Savoy szállóban (Tel-Aviv, Geula-u. 5.) Reichenthal Ferenc New-Yorkban él, ahol a több csehszlovák államdíjat nyert festőművész előkelő pozíciót vívott ki magának...

Jogügyi tanácsadóráinkat minden kedden délután 5 órakor tartjuk helyiségünkben

Hajarkon 61. sz. alatt. (Uj olék és tagjaink részére ingyenes)

PETÁCH-TIKVA

A H. O. H. színi Petách-Tikva kért mindazokat, akik a Részös szedő-estén részt kívánnak venni...

NATANJA

Kulturbizottság közleménye: Március 27-én vasárnap este 8 óra 9-kor modononkban

HAZI HANGVERSENY

1. Csajkovski: Diótörő-zsivt 2. Mascagni: Parsztabcsület 3. Leoncavallo: Pagliacci

A BNÉ HERZL KÖZLEMÉNYE

A világ könyvgyűjtői érdeklődésének központjában az utóbbi hónapokban az EXODUS előkelő helyen áll...

A BNÉ HERZL közlése: A BNÉ Herzl hölgy és szociális bizottság kártyadélutánja kedden, március 29-én délután 5 órakor lesz a Jehoás-utca 9. földszint (Mapu-és Gordon-sarok). Háziaszony Rájna Dezsőné. Vendégeket szívesen látunk.

UJ! KNESSET No 6 LAPOS

45 AGUROT

1960 III 27 Uj Kelet 7

Bomba- és revolveres merénylet egy amerikai zsinagóga ellen

Egy zsidó súlyosan, egy pedig könnyebben megsebesült

Gadsden (UPI, Reuter). Pénteken este gyújtóbombák és fegyveres támadást intéztek az Alabama állambeli Gadsden város zsinagóga ellen és megsebesítettek két hívőt, közöttük az egyiket súlyosan. Közel 200 ember gyűlt össze a Bét Jisráél zsinagóga új szárnyának felavatására, közöttük a helybeli baptista és metodista hitközségek képviselői és előjárói. A szertartás javában folyt, amikor egy autóból Molotov-palackot dobtak a zsinagóga ablakába. A gyújtóbombák azonban az ablakrámba ütközött és kint robbant fel, csekély kárt okozva.

Néhány ember kirohant a zsinagógából és ekkor a

Libanon tiltakozik a Liga konföderációs terve ellen

Beirut (Reuter) — Faud Amon libanoni külügyminiszter tegnap adta meg az első hivatalos, élesen elutasító választ az Arab Liga főtitkárnak azon javaslatára, hogy a Ligát építsék ki az arab államok konföderációjává. „Libanon nem hajlandó függetlenségét semmi másra sem becsérélni” — mondta a külügyminiszter hozzáfűzve, hogy Libanon mindig önállóságának fenntartására törekedett. — Faud Amon kijelentette, hogy tartózkodik minden további választól, amíg nem kapja meg Abdel Chalek Chaszuna főtitkár nyilatkozatának hivatalos szövegét. Chaszuna viharkeltő kijelentését az Arab Liga fennállásának 15-ik évfordulóján tette.

Amnesztiát kérnek Zelikovics rendőrtiszt számára

Petach Tikva város néhány régi lakosa petíciót szándékozik intézni Bachor Sitrit rendőrnagyhoz, hogy adjon amnesztiát Mordecháj Zelikovics rendőrtisztnek, akit a múlt héten a rendőrség fegyelmi büntetésére elzárásra ítélt hivatali mulasztásért és hatáskör túllépésért. A petíciót megszerkesztők csoportja pénteken és szombaton a város főutcáján és a Makkábi sportpályán fordult a lakosokhoz, akikről aláírást gyűjtött. Eddig többszázán írták alá a kérelmet.

Végetért a Mápáj kongresszusa

Pénteken délután egy óra körül Dávid Ben Gurion miniszterelnök összehívta a székely véget Tel Avivban a Mápáj 9-ik országos kongresszusa. Ben Gurion ismételen a munkáspártok egyesülésére szólította fel az ország munkáspártjait. A miniszterelnök előtt Mose Sárát és Aba Even tartottak összefoglaló beszédeket. A kongresszus néhány politikáját valamint a párvetőség tagjainak számát — Ezek szerint a pártok között 251 tagból áll, amelyhez 25 tagú tanácsadóbizottság tartozik. A párttitkárság 31 főből áll. Az új pártközponción Ben Gurion, Kádás Luz, Pinchász Lávon, Joszet Almog és Zálmán Sázá: állnak.

שורם
תל אביב-יפו
147
P. P. TEL AVIV
JAFFO 147

támadók automatafegyverből tüzet nyitottak rájuk. Allen Cohent két golyó súlyosan megsebesítette és a kórházból közlik, hogy állapota komoly, míg Alben Levyt csupán a kezén sebesítette meg a golyó. A tettesek elmenekültek és később megtalálták az elhagyott autót, amelyet valószínűleg a támadásra használtak fel.

Peterson, Alabama állam kormányzója, tegnap reggel nyilatkozatot adott ki, melyben megrendülését fejezte ki a támadás felett és közölte, hogy erélyes vizsgálatot rendelt el. „Világosan tudtul akarom adni, hogy ebben az államban nem fogunk megtérni semmiféle törvényellenes cselekedetnek és a huligánizmusnak semmiféle formáját” — hangzik a kormányzó nyilatkozata.

A rendőrség tegnap reggel letartóztatta Jerry Hunt 16 éves diákot,

mert az a gyanú merült fel, hogy két társával együtt, ő követte el a támadást.

A támadók Hunt apjának autóján menekültek és a rendőrök az autóban egy rohamsisakot, egy 0.22 kaliberű félautomata fegyvert, egy tört, egy benzinkannát és olyan vászondarabokat találtak, amelyeket a Molotov-palackra csavartak. A fiút nem találták.

Gogomobil autókat fognak összeállítani Izraelben

Nagyarányu tőkebefektetéssel létesül az új üzem

Jakov Berger, az „Iszeria” vállalat igazgatója a hét végén tért vissza Svájcba és Németországból, ahol megvizsgálta a német és svájci befektetőkkel, új izraeli autómotorszármazék létesítéséről. A tőkésék 300 ezer dollárt fektetnek az üzembe, amely „Gogomobil” autókat fog összeállítani. A tőkésékhöz csatlakozik egy brazil befektető csoport is. Kezdetben az üzem az alkatrészek hetven százalékát importálni fogja, de az idők folyamán önálló gyártásra fog áttérni. Egyelőre

otthon, de Hunt apja segített felkutatásában. Mint kiderült, a diák említette néhány barátja előtt, hogy meg akarja bosszulni magát, mert zsidó diákok feljelentették horogkeresztek rajzolását.

Későbbi jelentés szerint a rendőrség már hivatalosan vád alá helyezte a fiút. A vád egyik pontja gyilkosság kísérlete, de attól tartanak, hogy ezt gyilkosságra kell majd átválttatni, mert a súlyosan sebesült Cohen, akin a kórházban műtétet hajtottak végre, életveszélyes állapotban van.

Hunt megtört a rendőrségen és bevallotta tettét, amelyet, állítása szerint, egyedül követett el.

Az árvíz átfőrt egy nagy védőgátat Braziliában

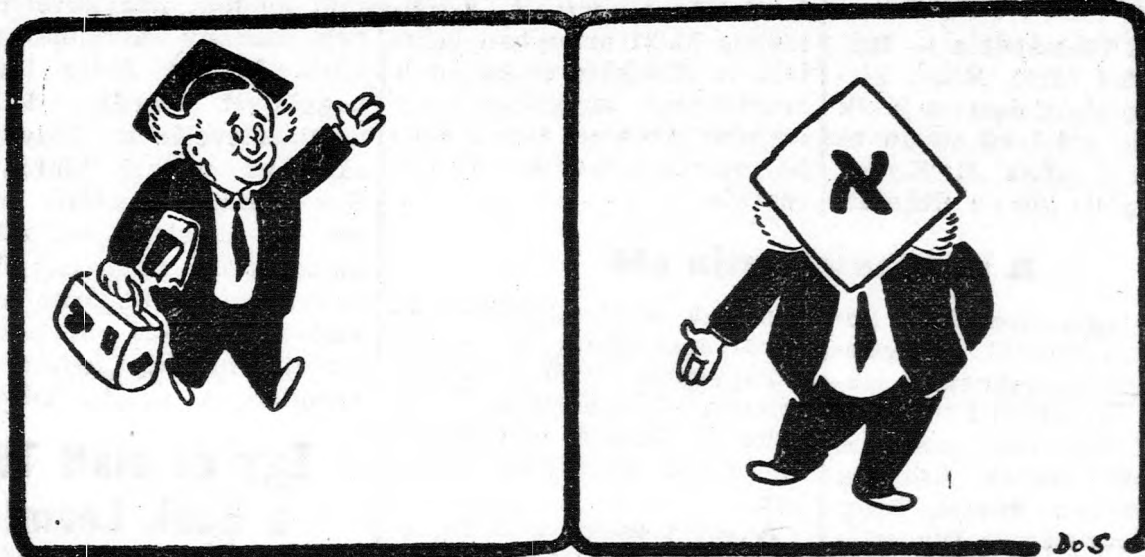
Hetvenezer embert kilakoltattak a környező helységekből

Rio de Janeiro (Reuter, IFP). A Brazília délkeleti részében lévő Jaguaribe folyón emelt hatalmas Orosz gát tegnap 150 méteres szakaszon beszakadt és 600 millió köbméter víz zúdult le a sűrűn lakott völgybe. Eddig nem érkezett hír áldozatokról, mert sikerült idejében evakuálni három közel város 70 ezer lakosát.

A mérnökök már 24 órával előre jelezték, hogy az egyhetes esőzések által felduzzasztott mütő vize túlságos nyomást gyakorol a gátára, amely a brazil „porkatlan” öntözői hálózatát szolgálja. A belügyminiszter repülőgépen a helyszínre érkezett, hogy a veszélyeztetett városok evakuálását irányítsa, miközben négyezer munkás dolgozott a gát megerősítésén és kísérletet tettek, hogy robbantások segítségével másfelé törjenek utat a víznek. Mindez azonban nem használt és a gát középső része bedőlt. Az evakuáltak nagy része a szakadó esőben a szabad ég alatt töltötte az elmúlt 24 órát.

A folytonos záporosó következtében, amelyek Brazília más részében is hatalmas áradásokat és károkat okoztak, most attól tartanak, hogy a gát teljes egészében bedől és ebben az esetben húsz méter magasú víz fogja fedni Límueiro városát. A hatóságok a szomszédos tartományok segítségét kérték továbbá 200 ezer veszélyeztetett ember evakuálásában.

VÉGRE ITTHON

A „Spectator” éles támadása Izrael ellen

London. (STA). — A Spectator című londoni heti lap tegnapi cikkében halatlanul éles támadást intézett Izrael ellen, amely minden szavában a kairói propagandát tükrözi vissza. A lap azzal vádolja Izraelt, hogy nagyrészt maga idézte elő a legutóbbi közel-keleti „háborús pánikot” és ezt megengedheti magának, mert az angol és amerikai sajtóra gyakorolt befolyása révén arra kényszeríti a közvéleményt, hogy Izrael szemüvegén keresztül lássa a közel-keleti helyzetet. „Ez megerősíti az arabokban azon hitét, hogy Izrael csupán nyugati összeesküvés eredménye és az imperializmus előretört pozíciója” — amely véle-

mény felett az angol lap szerint nehéz vitakozni. Így Izraelnek sikerült a Nyugat figyelmét arra irányítani, hogy Egyiptom akadályozza a suezai hajózást, miközben nem veszik észre, hogy Izrael megszerzi az UNO határozatait a határok, Jeruzsálem internacionalizálása és az arab menekültek kérdésében.”

Izrael csak a saját feltételei szerint akar békét — folytatja a lap — és nincs kilátás arra, hogy az arabok ehhez hozzájáruljanak, amint nincs is semmi ok ezen feltételek elfogadására. Az arabok csak úgy érthetik el a békét, ha rábíratják a Nyugatot, hogy gyakoroljon nyomást Izraelre.

KERESZTÉNYDEMOKRATA KORMÁNY ALAKULT OLASZORSZÁGBAN

Róma. (Reuter.) — Az egyhónapos olasz kormányválság megoldást nyert tegnap, amikor Fernando Tambroni, a keresztény demokrata párt balszárnyának tagja megalakította a keresztény demokrata pártból álló kormányt, amelyhez 26 szavazata hiányzik az alsóházban. Ezért Tambroni, úgy mint elődje, Antonio Segni kénytelen lesz néhány kis párt támogatását keresni. Segni kormányát éppen a kis liberális párt bukatta meg február 24-én, mert véleménye szerint

a kormány baloldali tendenciákat mutatott. A nagyobb olasz pártok, a neofasisták kivételével, már közölték, hogy ellenzik az új kormányt, amelyet Giovanni Gronchi köztársasági elnök tegnap esketett fel.

Tambroni, aki Segni kormányában pénzügyminiszter volt, most a miniszterelnökség mellett betölti költségvetési miniszteri új tárcáját is, míg Antonio Segni a külügyminisztériumot vette át. Tambroni valószínűleg e hét végén fogja a parlament bizalmát kérni.

EGY MONDATBAN

● Harold Macmillan angol miniszterelnök tegnap Amerikába érkezett és repülőgépen Camp Davidbe, Eisenhower elnök üdülőhelyére indult, hogy az elnökkel a hétvégén megkezdje tárgyalásait az atomkísérletek betiltásáról.

● Husszein jordániai király április 4-ikén hivatalos látogatásra indul Perzsiába, Marokkóba, Tunizsiába és Libiába.

● A világbajnokságot folytató sakktornya ötödik fordulójára döntetlenül végződött és Tahl három ponttal vezet Botvinnik két pontjával szemben.

● Dr. Abdul Dzszeil El Imári, az egyiptomi Nemzeti Bank elnöke benyújtotta lemondását, amelyet Nasser elfogadott.

● A keletnémet határon 4 órán át feltartóztattak egy amerikai katonai vontatót, mert az egyik ablakára horogkeresztet rajzoltak.

● Venezuela legnagyobbszámú kikötőjében, La Cruzban felrobbant egy petroleumszállító hajó. A legénység huszonnégy tagja életét veszítette és a tűz most a kikötő hatalmas petroleumraktárait fenyegeti.

Chruscsev Franciaországban

(Folytatás az 1-ső oldalról.) Lások jellegét viselték és csak akkor kerül sor az összegezésre, amikor Chruscsev vidéki körutja után folytatja megbeszéléseit az elnökkel.

Chruscsev tegnap lökhajós repülőgépen megérkezett Bordeauxba. A hatóságok 16 ezer csendőrt és 30 ezer katonát mozgósítottak őrzésére a rendes testőrségen kívül, mert Chruscsev olyan vidékeket meglátogat, amelyeknek lakossága erősen jobboldali érzelmű.

Chruscsev összesen 27 várost és helységet fog meglátogatni.

Chruscsev remekművét a dászpuskát adott át ajánlésként Bordeaux polgármesterének, majd elmondta, hogy ő maga is vadász és a múlt évben három medvét és négy vaddisznót ejtett el.

Ezután úgy Chruscsev, mint felesége televíziós interjú keretében beszéltek békeküldetésükről. A városhá-

Lemondásra készül az éjláti városi tanács a jövedelmi adó körüli viszály miatt — 937 ezer font a város ezévi költségvetése

Az éjláti városi tanácsban résztvevő pártok a hét végén telefonbeszélgetést folytattak a telavivi pártközpontokkal, hogy jóváhagyást kapjanak a városi tanács tagjainak egységes lemondásához, amelyet azért határoztak el, mert a kormány — mint ismeretes — havi 400 fontról 300 fontra akarja csökkenteni az éjláti lakosok adómentes jövedelmét. A lemondási javaslatot P. Mózes (Mápám) városi tanácsos vetette fel és a városi tanács többsége hajlandó csatlakozni hozzá. Az érdekelt pártok képviselői ma Tel-Avivba jönnek, hogy személyes megbeszélést folytassanak az itteni pártközponttal. A lemondással kapcsolatos szavazásra kedden kerül sor éjlátaban.

A városi tanács néhány tagja azonban reménykedik abban, hogy a Kneszet pénzügyi bizottsága, amelyet döntési joggal ruháztak fel ebben a kérdésben, továbbra is érvényben hagyja a 400 fontos adómentes jövedelmet. Egyébként az éjláti városi tanács csütörtöki ülésén jóváhagyta az 1960/61 évre szóló 937 ezer fontos költségvetést. A belügyminisztérium százezer fontos juttatással segíti elő a költségvetés kiegyenlítését. A kiadási tétel a „városi adóminisztráció” rovatát 9 százalékkal csökkentették, annak ellenére, hogy a lakosság 16 százalékkal gyarapodott. A csökkentés annak köszönhető, hogy a városi házi alkalmazottak számát nagy mértékben redukálták. A költségvetés 200 ezer fontot irányoz elő a város tartozásainak törlesztésére.

Jicchák Hárkáví — Izrael új uruguayi nagykövete

Hivatalosan közölték, hogy Jicchák Hárkáví neveztek ki Izrael új uruguayi nagykövét. Hárkáví Lengyelországban született, majd 1928-ban Argentínába vándorolt. Jogot végzett és 1953-ig a buenos-airesi Bialik iskola igazgatója volt. Argentínában fontos cionista tevékenységet folytatott, a Poalé Cion-Hitachdut titkára volt, később pedig az argentinai cionista tanács elnöke lett. 1954-ben alijázott. Tagja a Cionista Akciónscomiténak.

Analfabéta községi bírók

A belügyminisztérium szövívője tegnap közölte, hogy Chájim Sapira belügyminiszter hozzájárult ahhoz, hogy két kisebbségi falu analfabéta községi tanácselnökei megmaradjanak pozícióikban. A belügyminiszter határozatát ahhoz a feltételhez kötötte, hogy a két tanácselnök, akik Dzsaldzsulia és Kfár Kászem tanácsának élén állnak, — féléven belül elfogadható módon megtanuljanak írni-olvasni. A szövívő hozzáfűzte, hogy a két tanácselnök már hónapok óta foglalkozik az arab írás és olvasás elsajátításával.

Kaszer több halál

Bagdad (IM). — A tábornok tegnap adott a régi Nurmány halálraítélte embereinek és csökkentette a büntetéseket. A tábornok, a Nurmány volt vezér, halálbüntetés helyfogházat kapott, Gazi el-Dagesza pedig, akit egykorra, kényszerűen utasításra ítélték három évet fogatölteni. Kegyelemveresszáj zsidó Dzsamali és Buszajjan is, akik külügyminiszter tölték be. Kaszer csak tíz évi fegyházra ítélték. Hasonló toztatta meg a hírhedt Hitler-ba egyik résztvevő zsid el-Kejlaninét. További öt 3-5 évig terjedő büntetéseket kap.

Nem lehet elválasztani őket:
EROMINE
Dágánijot
apró harappival
és rá egy pohár
SÖR

Tel-Aviv, 1954
K. L. S. (K. L. S. Ltd.)
Főszékhely: 10, Herzl St.
A. Szerkesztőség: 10, Herzl St.
S. CHON U. S. E. S.
Chadash Ltd. Tel-Aviv
I. vonal: Schleier

Az á Ben Gu

Az Achd kancellár
Jeruzsálem. (C) let tudósítójától. Gurion miniszter hadügyminiszter kétórás beszámoló a kormány ülésén és angolai tárgyalás beszámoló idején Ben Cvi államelnök volt a kabinet

Kaszer több halál

Bagdad (IM). — A tábornok tegnap adott a régi Nurmány halálraítélte embereinek és csökkentette a büntetéseket. A tábornok, a Nurmány volt vezér, halálbüntetés helyfogházat kapott, Gazi el-Dagesza pedig, akit egykorra, kényszerűen utasításra ítélték három évet fogatölteni. Kegyelemveresszáj zsidó Dzsamali és Buszajjan is, akik külügyminiszter tölték be. Kaszer csak tíz évi fegyházra ítélték. Hasonló toztatta meg a hírhedt Hitler-ba egyik résztvevő zsid el-Kejlaninét. További öt 3-5 évig terjedő büntetéseket kap.

A mi Aran kö

Jeruzsálem (C) tudósítójától. Aran közkutatás ter tegnap vényújtotta lem közölte, hogy ne tovább felelőssé a közoktatásügyi rium működésémany nem fogalemondását, har tagu miniszteri nevezett ki a tanárokkal kapcsol rendezésé A kormány után megtartott órák második re nisztertanácsán ven kitartott szándéka mellett lyozta, hogy a jzetben nem lá tovább lehető kenységének A miniszter m fog megjelenni minthogy a me befejezetnek tedését a kormány Aran lemondó élénk vita fejlőd nek során a ko tagja kifogásolta tatta, hogy Aran beavatkozott eg tétől fogva m képező problém nem szoktak Ugyanakkor az many összes tag rionnal együtt, ték Aránt, hogy